

25.10.2022

Dnro 20376/03.04.04.04.19/2021

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakija Nuuksio-seura ry

Luvan hakija HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätös, johon haetaan muutosta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 4.3.2021 nro 66/2021

Asian tausta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 14.12.2012 antamallaan Ämmässuon jätteenkäsittelykeskusta koskevalla ympäristölupapäätöksellä nro:t 212/2012/1 ja 213/2012/1 sen käsittelyratkaisusta ilmenevällä tavalla ratkaissut HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen toiminnan olennaista muuttamista ja lupamääräysten tarkistamista koskevan lupahakemuksen yhdessä korkeimman hallinto-oikeuden uudelleen käsiteltäväksi palauttaman Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen ympäristöluvan No YS 553, 26.5.2003 lupamääräysten muuttamista koskevan lupahakemuksen kanssa. Aluehallintovirasto on päättänyt ratkaista erikseen myöhemmin Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen biojätteen käsittelylaitoksen uusia toimintoja, vanhojen toimintojen muutosta ja vanhoja toimintoja koskevan ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamista koskevan lupahakemuksen.

Mainitun päätöksen lupamääräysten osiossa E on annettu muita kompostointi- ja hyötykäyttökentillä tapahtuvia toimintoja koskevat määräykset. Lupamääräyksen E.1 ensimmäinen kappale on kuulunut seuraavasti:

Vastaanotettavat ja käsiteltävät jätteet

E.1. Jälkikompostoitua kompostia sekä biologisesti kypsää mädätettä saa jälkikypsyttää kompostointikentillä. Valmistaa kompostia saa varastoida kentillä aumoissa.

Vaasan hallinto-oikeus on 17.11.2014 antamallaan päätöksellä nro 14/0623/3 kumonnut Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen nro:t 212/2012/1 ja 213/2012/1 ja hylännyt lupahakemuksen siltä osin kuin päätöksellä on myönnetty lupa käsitellä metsäteollisuuden kuitulietteitä kompostoimalla jälkikypsytykskentällä, sekä tämän johdosta muuttanut päätöksen lupamääräyksiä muun ohella lupamääräyksen E.5 kolmatta kappaletta. Lupamääräys E.5 kuuluu muutettuna kokonaisuudessaan seuraavasti:

Haju ja pölyhaitat

E.5. Toiminnasta ei saa aiheutua lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kohtuuttomia haju- tai pölyhaittoja jätteen vastaanoton, käsittelyjen tai varastoinnin aikana.

Kompostointi- ja mädätyslaitoksista ulos kentälle siirrettävän jälkikypsyttävän kompostin ja mädätteen laatu on oltava sellainen tai jälkikypsytyksaumat on peitettävä hajuyhdisteitä suodattavalla materiaalilla siten, että jälkikypsytyksestä ei aiheudu ympäristölle hajuhaittaa.

Kompostoitavien teollisuuden ja maatalouden kasviperäisten jätteiden laatu on oltava sellainen tai kompostointiaumat on peitettävä hajuyhdisteitä suodattavalla materiaalilla siten, että kompostoinnista ei aiheudu ympäristölle hajuhaittaa.

Korkein hallinto-oikeus on 9.3.2016 antamallaan päätöksellä taltionumero 734 hylännyt valituksen edellä mainitusta Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 8.10.2014 antamallaan Ämmässuon biojätteen käsittelylaitosta koskevalla päätöksellä nro 192/2014/1 tarkastanut HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen kompostointilaitoksen toimintaa koskevan Uudenmaan ympäristökeskuksen ympäristölupapäätöksen No YS 553, 26.5.2003 lupamääräysten tarkistamista, vanhojen toimintojen muutosta ja biojätteen käsittelylaitoksen uusia toimintoja koskevan lupahakemuksen, myöntänyt kompostointilaitoksen muutetulle toiminnalle ympäristöluvan ja antanut biojätteen käsittelylaitosta koskevat lupamääräykset. Lupamääräykset A.1, A.14, B.2 ja D.7 ovat kuuluneet seuraavasti:

A. Biojätteen käsittelylaitoksen toimintaa koskevat yleiset määräykset

Toiminta-aika

A.1. Biojätteen käsittelylaitoksella saa ottaa vastaan jätteitä jätteenkäsittelykeskuksen aukioloaikoina arkipäivisin klo 7.00–21.00 ja poikkeustapauksissa myös arkipäivisin ja viikonloppuisin klo 7.00–16.00.

Päästöt ilmaan

A.14. Biojätteen käsittelylaitoksessa kaikki sellaiset biojätteen ja mädätteen käsittelyvaiheet, joissa massa on vapaassa ilmatilassa (eli ei säiliössä tai putkistossa), on suoritettava sisätiloissa. Kyseisten tilojen poistoilmat on

johdettava kompostointilaitoksen tunneleihin. Kompostointitunneleista poistettava ilma ja laitostilojen mahdollinen ilmaylijäämä on johdettava poistokaasujen puhdistukseen.

Kompostointilaitoksen poistoilmat on käsiteltävä biopesurilla, ilmankostuttimella ja biosuodattimella tai muulla vastaavan tasoisen tehoisella puhdistuslaitteistolla. Jälkikompostointilaitoksen poistoilmat on käsiteltävä happopesurilla ja biosuodattimella tai muulla vastaavan tasoisen tehoisella puhdistuslaitteistolla. Puhdistuslaitteistoilla on saavutettava vuosikeskiarvona mitaten poistokaasun ammoniakkipitoisuuden ja hajuyksiköiden (ouE) 90 %:n reduktio tai poistoilman hajupitoisuuden on oltava alle 2 500 ouE/m³ ja ammoniakkipitoisuuden on oltava alle 5 ppm. Puhdistustulos on saavutettu, kun kerran vuodessa suoritettavalla tarkkailukerralla otettujen kolmen näytteen keskiarvo täyttää edellä asetetut vaatimukset. Suodattimien kunnosta on huolehdittava ja ne on vaihdettava ennen kuin niiden teho heikkenee.

Kompostointilaitoksen käsitellyt poistokaasut on johdettava ilmaan piipun kautta. Poistoilmapiipun korkeus ja poistoilmojen ulospuhallusnopeus on määritettävä siten, että laimeneminen ulkoilmaan voi tapahtua tehokkaasti.

B. Biojätteen käsittelylaitoksen toimintaa koskevat määräykset

Kompostointi

B.2. Sekä kompostointi että jälkikompostointi on suoritettava sisätiloissa. Kompostointitoiminta on mitoitettava siten, että viipymä kompostointilaitoksessa ja jälkikompostointilaitoksessa on riittävän pitkä, ettei ulos kentälle siirrettävästä kompostista aiheudu ympäristölle hajuhaittaa.

D. Tarkkailu

Poistoilma

D.7. Kompostointilaitoksen ja vanhan kompostointilaitoksen bio- ja happopesurien ja biosuodattimien toimintaa ja puhdistustehoa on seurattava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta vähintään kerran vuodessa tehtävin mittauksin. Mittauksissa on selvitettävä poistokaasun ammoniakki- ja hajuyksikköpitoisuudet ennen ja jälkeen puhdistuksen. Mittaustulosten perusteella on laskettava niiden reduktio ja vuodessa ilmaan pääsevän ammoniakkin määrä.

Vaasan hallinto-oikeus on 15.6.2017 antamallaan päätöksellä nro 17/0254/3 muuttanut edellä mainitun päätöksen lupamääräyksiä A.21 ja D.8.

Valituksenalainen päätös

Aluehallintovirasto on tarkistanut HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen biojätteen käsittelylaitoksen ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 80 §:n 1 momentissa

säädettyjen perusteiden mukaisesti ja käsitellyt hakijan esittämät muutokset ympäristölupaan.

Aluehallintovirasto on muuttanut 8.10.2014 annetun ympäristölupapäätöksen nro 192/2014/1 määräyksiä A.1, A.2, A.13, A.14, D.3, D.5, D.7 ja D.10 ja lisännyt lupamääräykset A.14.a ja A.14.b. Muutetut ja lisätyt lupamääräykset kuuluvat kokonaisuudessaan seuraavasti:

A. Biojätteen käsittelylaitoksen toimintaa koskevat yleiset määräykset

Toiminta-aika

A.1. Biojätteen käsittelylaitoksella saa ottaa vastaan jätteitä Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskuksen ympäristöluvassa sallittuina aikoina.

Jätteiden vastaanotto

A.2. Biojätteen käsittelylaitoksella saa vastaanottaa, hyödyntää ja käsitellä mädättämällä ja kompostoimalla tämän päätöksen liitteessä 1. mainittuja jätteitä yhteensä enintään 80 000 t/a. Laitoksella saa olla kerralla vastaanotettuna ja käsittelyssä jätteitä vain sellainen määrä, joka on mahdollista käsitellä laitoksella sen kapasiteetin puitteissa. Etusijalle tulee asettaa HSY:n alueelta peräisin olevat ja muut HSY:n sopimusten piiriin kuuluvat jätteet.

Biojätteen käsittelylaitoksella saa vastaanottaa ja käsitellä jätenimikkeiden 02 01 99, 02 02 99 ja 20 01 99 mukaisia jätelajeja, joita ei ole mainittu muualla kyseisissä jätenimikeryhmissä ainoastaan, mikäli ympäristöluvan valvontaviranomainen hyväksyy jätelajin vastaanoton.

Biojätteen käsittelylaitoksella ei saa ottaa vastaan vaarallisiksi jätteiksi luokiteltuja jätteitä eikä muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysturvallisuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1069/2009 määriteltyjä sivutuoteluokan 1 mukaisia aineksia eikä muita sivutuoteluokan 2 mukaisia aineksia kuin lantaa, mineralisoimatonta guanoa ja ruuansulatuskanavan sisältöä.

Alueen vesien hallinta ja käsittely

A.13. Laitosrakennusten teknisten tilojen, joissa muodostuu öljyisiä jätevesiä, vesienkeräysjärjestelmä on varustettava öljynerottimella. Öljyinen jätevesi on käsiteltävä vähintään standardin SFS-EN 858-1 mukaisella II luokan öljynerottimella. Öljynerottimet on varustettava öljytilan täyttymisestä ilmoittavalla hälytintä järjestelmällä. Öljynerotinkäivöt on huollettava säännöllisesti ja ne on tyhjennettävä tarvittaessa.

Päästöt ilmaan

A.14. Biojätteen käsittelylaitoksessa kaikki sellaiset biojätteen ja mädätteen käsittelyvaiheet, joissa massa on vapaassa ilmatilassa (eli ei säiliössä tai

putkistossa), on suoritettava sisätiloissa. Kyseisten tilojen poistoilmat on johdettava kompostointilaitoksen tunneleihin. Kompostointitunneleista poistettava ilma ja laitostilojen mahdollinen ilmaylijäämä on johdettava poistokaasujen puhdistukseen.

Kompostointilaitoksen poistoilmat on käsiteltävä biopesurilla, ilmankostuttimella ja biosuodattimella tai muulla vastaavan tasoisen tehoisella puhdistuslaitteistolla. Vanhan kompostointilaitoksen poistoilmat on käsiteltävä happopesurilla ja biosuodattimella tai muulla vastaavan tasoisen tehoisella puhdistuslaitteistolla. Puhdistuslaitteistoilla on saavutettava vuosikeskiarvona mitaten poistokaasun ammoniakkipitoisuuden ja hajuyksiköiden (ouE) 90 %:n reduktio tai poistoilman hajupitoisuuden on oltava alle 2 500 ouE/m³ ja ammoniakkipitoisuuden on oltava alle 5 ppm. Puhdistustulos on saavutettu, kun kerran vuodessa suoritettavalla tarkkailukerralla otettujen kolmen näytteen keskiarvo täyttää edellä asetetut vaatimukset. Suodattimien kunnosta on huolehdittava ja ne on vaihdettava ennen kuin niiden teho heikkenee.

Kompostointilaitoksen käsitellyt poistokaasut on johdettava ilmaan piipun kautta. Poistoilmapiipun korkeus ja poistoilmojen ulospuhallusnopeus on määritettävä siten, että laimeneminen ulkoilmaan voi tapahtua tehokkaasti.

Määräys on voimassa 16.8.2022 asti.

A.14.a. Biojätteen käsittelylaitoksessa kaikki sellaiset biojätteen ja mädätteen käsittelyvaiheet, joissa massa on vapaassa ilmatilassa (eli ei säiliössä tai putkistossa), on suoritettava sisätiloissa. Kyseisten tilojen poistoilmat on johdettava kompostointilaitoksen tunneleihin. Kompostointitunneleista poistettava ilma, laitostilojen mahdollinen ilmaylijäämä sekä muiden biojätteen käsittelyyn liittyvien tilojen hajua aiheuttavat poistoilmat on johdettava poistokaasujen puhdistukseen.

Kompostointilaitoksen poistoilmat on käsiteltävä biopesurilla, ilmankostuttimella ja biosuodattimella tai muulla vastaavan tasoisen tehoisella puhdistuslaitteistolla. Vanhan kompostointilaitoksen poistoilmat on käsiteltävä happopesurilla ja biosuodattimella tai muulla vastaavan tasoisen tehoisella puhdistuslaitteistolla. Suodattimien kunnosta on huolehdittava ja ne on vaihdettava ennen kuin niiden teho heikkenee.

Kompostointilaitoksen käsitellyt poistokaasut on johdettava ilmaan piipun kautta. Poistoilmapiipun korkeus ja poistoilmojen ulospuhallusnopeus on määritettävä siten, että laimeneminen ulkoilmaan voi tapahtua tehokkaasti.

Ulkoilmaan johdettavan puhdistetun poistoilman ammoniakkipitoisuus saa laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa olla enintään 20 mg/Nm³ ja hajupitoisuus enintään 2 000 hajuyksikköä/Nm³. Mikäli ulkoilmaan johdettavan puhdistetun poistoilman hajupitoisuus ylittää 1 000 hajuyksikköä/Nm³, hajuyksilöiden reduktion on oltava vähintään 90 % ja mikäli ulkoilmaan johdettavan puhdistetun poistoilman ammoniakkipitoisuus ylittää 5 mg/Nm³, ammoniakin reduktion on oltava vähintään 90 %.

Puhdistustulos on saavutettava laitoskohtaisesti. Mittaustulosta tulee verrata asetettuun raja-arvoon vähentämättä siitä mittausepävarmuutta.

Määräys on voimassa 17.8.2022 alkaen.

A.14.b Hajupäästöjen estämiseksi ja vähentämiseksi tehtävistä toimenpiteistä ja niiden aikatauluista on laadittava suunnitelma.

Suunnitelman on oltava laadittu 17.8.2022 mennessä. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Espoon kaupungin ja Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

D. Tarkkailu

Rakenteiden, varusteiden ja laitteiden tarkkailu

D.3. Öljynerotusjärjestelmien rakenteita ja toimintaa on tarkkailtava säännöllisesti ja havaitut viat on korjattava viipymättä.

Seuranta ja tarkkailu

CHP-yksikkö

D.5. CHP-yksikön kaasumoottorien palamisen tehokkuutta on seurattava mittaamalla jatkuvatoimisesti savukaasun lämpötilaa. Mittausten laatu on tarkistettava ja mittalaitteet on kalibroitava vähintään kerran vuodessa.

Poistoilma

D.7. Kompostointilaitoksen ja vanhan kompostointilaitoksen bio- ja happopesurien ja biosuodattimien toimintaa ja puhdistustehoa on seurattava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta vähintään kerran vuodessa tehtävin mittauksin. Mittauksissa on selvitettävä poistokaasun ammoniakki- ja hajuyksikköpitoisuudet ennen ja jälkeen puhdistuksen. Mittaustulosten perusteella on laskettava niiden reduktio ja vuodessa ilmaan pääsevän ammoniakin määrä.

17.8.2022 alkaen kompostointilaitoksen ja vanhan kompostointilaitoksen puhdistetun poistoilman ammoniakki- ja hajuyksikköpitoisuudet on mitattava vähintään kerran kuudessa kuukaudessa. Ammoniakkipitoisuuden mittauksen on koostuttava kolmesta vähintään 30 minuuttia kestävästä peräkkäisestä mittauksesta ja mittaustulos on ilmoitettava näiden keskiarvona. Hajupitoisuuden tarkkailu on tehtävä ensisijaisesti päätelmässä BAT 8 edellytetyin menetelmin.

Vedet

D.10. Vanhan kompostointilaitoksen takana olevasta jätevesipumppaamon vedestä sekä kaasunhyödyntämysyksikön jätevesistä on otettava näytteet kaksi kertaa vuodessa. Näytteistä on tutkittava vähintään seuraavat biojätteen

käsittelylaitoksen jätevesistä seurattavat parametrit: ammoniumtyppi, biologinen hapenkulutus, kemiallinen hapenkulutus, kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, pH, sulfaatti, sähkönjohtavuus ja virtaama sekä merkitykselliset E-PRTR-raportointiin liittyvät aineet.

Biojätteen käsittelylaitoksen toiminnoista muodostuvien jätevesien ja hulevesien laatua sekä niiden mahdollisia vaikutuksia jätteenkäsittelykeskuksen ja sen ympäristön pinta- ja pohjavesiin ja talousvesikaivoihin on tarkkailtava osallistumalla Ämmäsuon-Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailuohjelmaan.

Biojätteen käsittelylaitoksen jätevesissä esiintyvistä ympäristölle vaarallista ja haitallisista aineista on laadittava erillisselvitys. Selvityksessä on esitettävä vähintään vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) 4 §:ssä ja liitteessä 1 A) mainittujen aineiden esiintyminen biojätteen käsittelylaitoksen jätevesissä. Suunnitelma selvityksen laatimiseksi on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 31.12.2014 mennessä ja selvitys on toimitettava 30.9.2015 mennessä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Espoon kaupungin ja Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

Ratkaisun ja lupamääräysten perustelut

Hakemus on koskenut Ämmäsuon biojätteen käsittelylaitoksen ympäristöluvan tarkistamista ja muuttamista. Hakemuksessa kuvatussa toimintakokonaisuudesta biojätteiden laitospäinen käsittely (biokaasulaitos, kompostointilaitos ja vanha kompostointilaitos) sekä biokaasun hyödyntäminen (CHP-laitos) on käsitelty 8.10.2014 annetussa lupapäätöksessä 192/2014/1. Kentillä tapahtuvat toiminnot (kompostin jälkikypsytyt kentällä, mullan valmistus ja niin sanotun viherjätekentän toiminnot) on käsitelty 14.12.2012 annetussa lupapäätöksessä nro 212/2012/1.

Laitoksen toimintaa koskeva ympäristöluva on tarkistettu ympäristönsuojelulain 80 §:n 1 momentin mukaisesti vastaamaan voimassa olevia päätelmiä sekä ympäristönsuojelulakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä. Laitoksen pääasialliseksi toiminnaksi on tulkittu jätteenkäsittely, jota koskevat päätelmät on kuvattu jätteenkäsittelyn parhaan käyttökelpoisen tekniikan vertailuasiakirjassa (WT-BREF). Päätelmät on julkaistu 17.8.2018.

Vastaanotettaviin jätteisiin ja toiminta-aikaan esitetyt muutokset sekä muut lupamääräyksiin esitetyt muutokset on käsitelty ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisena luvan muutoksena.

Kun toimintaa harjoitetaan tällä päätöksellä tarkistetun ympäristöluvan sekä muutoin hakemuksessa esitetyn mukaisesti, toiminta täyttää jätteenkäsittelyn parhaita käyttökelpoisia tekniikoita koskevien päätelmien, ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten

vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Ympäristönsuojelulain 75 §:n mukaan direktiivilaitoksen päästöraja-arvojen, tarkkailun ja muiden lupamääräysten on parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen toteuttamiseksi perustuttava päätelmiin. Päästöraja-arvot on määrättävä siten, että päätelmien päästötasoja ei ylitetä laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa. Kompostointilaitosten kanavoiduille ilmaan johdettaville päästöille asetetut raja-arvot ja niihin liittyvä tarkkailu on tarkistettu vastaamaan jätteenkäsittelyn BAT-päätelmiä ja toiminnanharjoittaja on veloitettu laatimaan päätelmässä BAT 12 tarkoitettu hajunhallintasuunnitelma (määräykset A.14.1, A.14.a, A.14.b ja D.7). Muilta osin voimassa olevaa ympäristölupaa ei arvioitu olevan tarpeen tarkistaa.

Aluehallintovirasto on tarkastanut hakemukseen liitetyn ympäristönsuojelulain 82 §:n mukaisen perustilaselvityksen ja arvioinut sen riittäväksi. Selvityksen perusteella asiasta ei ole tarpeen antaa erikseen määräyksiä.

Aluehallintovirasto on arvioinut, että energian käytön tehokkuudesta ei ole tarpeen antaa määräyksiä.

Määräykset A.14., A.14.a, A.14.b ja D.7 Hakemuksen mukaan kompostointilaitosten (kompostointilaitos ja vanha kompostointilaitos) poistoilmojen käsittelylle on rakennettu rinnakkaisia linjoja ja poistoilmat johdetaan ulos usean poistokanavan kautta. Kompostointilaitoksen tunneleiden poistoilmat johdetaan yhdellä kanavalla biopesuriin, jossa kaasu jakaantuu neljään eri kammioon. Kammioista ilma kootaan kahteen eri kanavaan ja johdetaan biosuodattimille (biosuodatin 1 ja 2), joilla on omat poistopiippunsa. Vanhan kompostointilaitoksen tunneleiden poistoilmat kootaan yhteen kanavaan, josta kaasu jaetaan kolmeen happopesuriin. Jokaisen happopesurin takana on oma biosuodatinlohko.

Kompostointilaitoksen poistoilmapiipuista ja vanhan kompostointilaitoksen biosuodattimilta ulos johdettavat poistoilmat on tulkittu jätteenkäsittelyn BAT-päätelmissä tarkoitetuksi kanavoiduksi päästöksi ilmaan ja näin ollen niihin sovelletaan päätelmää BAT 34 ja siinä asetettuja BAT-päästötasoja. Päätelmän mukainen BAT-päästötaso on ammoniakille $0,3\text{--}20\text{ mg/Nm}^3$ ja hajupitoisuudelle $200\text{--}1\ 000\text{ hajuyksikköä/Nm}^3$. Päätelmän mukaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa on soveltaa joko ammoniakin tai hajupitoisuuden BAT-päästötasoa.

Päästöraja-arvot on tarkistettu hakijan esityksen mukaisesti. Hakija on esittänyt, että raja-arvot asetettaisiin niin, että ne olisi saavutettava laitoskohtaisesti. Vanha kompostointilaitos ja tukiainehalli muodostaisivat oman kokonaisuutensa ja kompostointilaitos yhdessä mädätyksen kanssa toisen kokonaisuuden. Esityksen mukaan vanhan kompostointilaitoksen osalta raja-arvoihin verrattavat tulokset saataisiin biosuodatinlohkojen mittaustulosten keskiarvona ja kompostointilaitoksen osalta poistoilmapiipuista tehtyjen mittausten tulosten keskiarvona. Määräyksessä 14.1.a laitoksilla tarkoitetaan hakijan esittämiä laitoskokonaisuuksia ja raja-

arvoon verrattava tulos voidaan laskea hakijan esittämällä tavalla keskiarvona. Tarkistetut raja-arvot koskevat ympäristönsuojelulain 75 §:n mukaisesti laitoksen normaaleja toimintaolosuhteita (NOC). Mahdollisia muita kuin laitoksen normaaleja toimintaolosuhteita (OTNOC-tilanteet) ei ole tuotu luvan tarkistamisen yhteydessä esille, mutta niitä voi olla tarpeen arvioida osana laitoksen valvontaa. Tarkistettu määräys 14.1.a on ympäristönsuojelulain 75 §:n mukainen.

ELY-keskuksen lausunnon mukaan tukiainehallista on havaittu aiheutuvan hajua ja tukiainehallin poistoilma on siirrytty johtamaan vanhan kompostointilaitoksen poistoilmankäsittelyyn. Lupamääräystä A.14.a on tarkennettu ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla velvoittamalla johtamaan myös mahdollisten muiden biojätteen käsittelyyn kytkeytyvien tilojen hajua aiheuttavat poistoilmat käsittelyyn. Tarkennus on päätelmän BAT 14 mukainen. Päätelmän kohdan d mukaan hajapäästöjen ehkäisemiseksi parasta käyttökelpoista tekniikkaa on hajapäästöjä mahdollisesti aiheuttavien materiaalien varastointi ja käsittely suljetuissa rakennuksissa ja päästöjen kerääminen ja ohjaaminen asianmukaiseen puhdistusjärjestelmään.

Tarkistettu päästötarkkailumääräys D.7 on päätelmän BAT 8 mukainen. Päätelmän mukaan kyseisenlaisessa toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa on tarkkailla kanavoituja ilmaan johdettavia ammoniakki- ja hajupäästöjä kerran kuudessa kuukaudessa.

Hakemuksen ja lausuntojen perusteella biojätteen käsittelylaitoksen toiminnasta on aiheutunut hajuhaittoja alueen ympäristössä ja toiminnanharjoittaja on velvoitettu laatimaan päätelmässä BAT 12 tarkoitettu hajunhallintasuunnitelma (määräys A.14.b). Päätelmän BAT 12 mukaisen suunnitelmaan tulee sisältyä muun muassa hajujen ehkäisy- ja vähentämishjelma, jonka tarkoituksena on määrittää hajulähteet, luonnehtia niiden vaikutukset ja panna täytäntöön päästöjen estämistä ja vähentämistä koskevia toimenpiteitä.

Ympäristönsuojelulain 75 §:n nojalla tehdyt muutokset on lain 81 §:n mukaisesti määrätty olemaan voimassa neljän vuoden kuluttua siitä, kun päätelmät julkaistiin (17.8.2018).

Määräykset A.1 ja A.2. Muutokset toiminta-aikaan ja vastaanotettavaksi hyväksyttäviin jätteisiin on hyväksytty hakemuksessa esitetysti. Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen voimassa olevan ympäristöluvan (päätos nro 212/2012/1, 14.12.2012, määräys A.1) mukaisesti jätteenkäsittelykeskuksessa toimintaa (jätteiden vastaanotto mukaan lukien) saa harjoittaa arkipäivisin klo 7.00–21.00 ja poikkeustapauksissa myös arkipyhäisin ja viikonloppuisin klo 7.00–16.00. Nykyiset toiminta-ajat vastaavat päätöksen 192/2014/1, 8.10.2014 määräyksessä A.1 hyväksyttyä. Mikäli Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen toiminta-aikoja jatkossa muutetaan, muuttuvat biojätteenkäsittelylaitoksen toiminta-ajat vastaavasti.

Päätökseen 192/2014/1, 8.10.2014 sisältyvät käsittelytoiminnot (biokaasulaitos, kompostointilaitos ja vanha kompostointilaitos, CHP-laitos)

sijaitsevat kokonaisuudessaan sisätiloissa ja määräyksessä A.15 on edellytetty, että melua aiheuttavat huoltotyöt ajoitetaan jätteenkäsittelykeskuksen aukioloaikoihin.

Kentillä tapahtuvat biojätteen käsittelylaitokseen liittyvät toiminnot (mukaan lukien toiminta-ajat) sisältyvät 14.12.2012 annettuun lupapäätökseen nro 212/2012/1.

Määräyksiä A.13, D.3, D.5 ja D.10 on muutettu hakijan esittämällä tavalla.

Määräystä B.6 ei arvioitu olevan tarpeen muuttaa. Kompostointiprosessia voidaan seurata hakemuksessa esitetysti seuraamalla kompostin lämpötilaa jatkuvasti ja mittaamalla säännöllisesti laitokselta lähtevän kompostin pH-arvo, kosteus ja C/N-suhde.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Nuukio-seura ry:n on katsottava valituksessaan vaatineen päätöksen kumoamista ja asian palauttamista Etelä-Suomen aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi siten, että aluehallintovirasto arvioi hakemuksen käsittelyn yhteydessä HSY:n Ämmässuon ympäristölupia kokonaisuutena niin, että arviointi kattaa sekä jätteenkäsittelylaitokselle että ulkona oleville aumoille myönnetyn luvan, ja asiassa varmistutaan siitä, että toiminta on muun ohella Euroopan komission 17.8.2018 julkaistulla täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2018/1147 hyväksymien jätteenkäsittelyn parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa (BAT) koskevien päätelmien mukaista.

Lisäksi Nuukio-seura ry on vaatinut, että päätöstä muutetaan seuraavasti:

Hajupäästöjen estämistä ja vähentämistä koskevan suunnitelman määräajaksi asetetaan 17.8.2021. Biojätteen käsittelylaitoksen puhdistuslaitteistosta tulevien ilmanpäästöjen hajuarvoille määrättyjä tavoite- ja raja-arvoja ei nosteta. Hajupäästöjen estämistä ja vähentämistä koskevassa suunnitelmassa kuvataan ne toimenpiteet, joilla lähiympäristön asukkaita kohtuuttomasti haittaavat hajut loppuvat, toimenpiteille määrätään aikataulu ja niiden vaikuttavuutta seurataan. Biojätteen käsittelylaitoksessa kaikki biojätteen ja mädätteen käsittelyvaiheet, mukaan lukien aumoissa tapahtuva jälkikompostointi, määrätään suoritettaviksi sisätiloissa.

Muutoksenhakija on perustellut vaatimuksiaan muun ohella seuraavasti:

HSY ei ole noudattanut voimassa olevien ympäristölupien vaatimuksia, sillä kompostitoimintaa ei ole mitoitettu siten, että ulkona tapahtuva jälkikompostointi ja aumat eivät aiheuttaisi ympäristölle haittaa. Kaikkia biojätteen ja mädätteen käsittelyvaiheita, joissa massa on vapaassa ilmatilassa, ei ole suoritettu luvan edellyttämällä tavalla sisätiloissa.

HSY:llä on jo useita vuosia ollut tieto siitä, että biojätteen käsittelylaitoksen puhdistuslaitteistoista tulevat hajupäästöt aiheuttavat yhdessä aumoista

tulevien päästöjen kanssa lähialueen asukkaille kohtuutonta haittaa. Hajuhaitat johtuvat nimenomaan aumojen massoista ja niiden käsittelystä.

HSY ei suhtaudu riittävällä vakavuudella lähialueen asukkaille aiheutuviin hajuhaittoihin. Haitoista ilmoittamisella ei ole mitään vaikutusta ja HSY:n automaattivastauksessa vedotaan vain sääolosuhteisiin ja ympäristön maaston muotoihin. Palautetta koskeva tilastotieto ei anna todellista kuvaa asukkaiden kokeman haitan vakavuudesta.

Hajujen leviämisen mallinnustyökalu ei anna riittävästi tietoa hajuhaitoista Ämmäsuon alueen ulkopuolella. Ilmanlaadun mittausasemat on keskitetty jätteenkäsittelykeskuksen alueelle eikä lähialueelle. Mittauslaitteet on lisäksi sijoitettu tiheimpään asutukseen (muun muassa Nupuri) nähden virheellisesti jätteenkäsittelykeskuksen ja aumojen taakse.

Valituksessa on vedottu ympäristönsuojelulain 5, 6 ja 14 §:n sekä naapurussuhdelain 17 §:n, ja todettu, että HSY:llä on lain mukaan ollut koko toimintansa ajan velvollisuus laatia hajupäästöjen estämistä ja vähentämistä koskeva suunnitelma ja ryhtyä toimenpiteisiin hajuhaittojen poistamiseksi. Hajupäästöjen estämistä ja vähentämistä koskevasta suunnitelmasta annettu lupamääräys on puutteellinen. Suunnitelman pitää kattaa jätteenkäsittelykeskus ja ulkona olevat aumat.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on ilman perusteluja rajannut ympäristöluvan tarkistamisvaatimuksen vain käsittelylaitoksen lupaan ja jättänyt vaatimuksen ulkopuolelle aumoja koskevan luvan tarkistamisen, vaikka BAT-päätelmät koskevat koko jätteenkäsittelytoimintaa. Aluehallintoviraston olisi tullut arvioida HSY:n toimintaa myös aumoja koskevan ympäristöluvan ja niistä aiheutuvien hajuhaittojen osalta.

HSY:n toiminta ei vastaa BAT-päätelmiä 10, 12, 13, 14, 36 ja 37, koska ulkona olevista aumoista aiheutuu lähiympäristön asukkaille kohtuutonta hajuhaittaa. Päätelmän BAT 13 mukaan viipymän kompostointi- ja jälkikompostointilaitoksessa on oltava riittävän pitkä, ettei ulos kentälle siirrettävästä kompostista aiheudu ympäristölle haittaa. HSY on todennut päätelmien BAT 14 ja 37 osalta, että biojätteen käsittelyn pitäisi tapahtua sisätiloissa, mitä on edellytetty myös B.2. lupamääräyksessä. HSY:n mukaan kompostointiaumat peitetään tarvittaessa hajuyhdisteitä suodattavalla materiaalilla. Päätelmän BAT 36 osalta HSY on todennut, että aumakompostoinnissa aumat peitetään tarvittaessa suojaavalla kerroksella hajuhaittojen ehkäisemiseksi, aumojen kääntämisen ajankohdassa otetaan huomioon sääolosuhteet ja aumoilla tehdään hajutarkkailua, minkä vuoksi toiminnan voidaan katsoa olevan päätelmien mukaista. HSY:n kuvaamat toimenpiteet eivät kaikilta osin vastaa todellisuutta. Ulos aumoihin tuodaan jätettä, joka ei ole ollut sisätiloissa riittävän pitkään. Kosmeettiset aumojen peittämistä ja sääolosuhteiden huomioon ottamista koskevat toimenpiteet eivät ole vaikuttavia eivätkä ehkäise hajuhaittoja. Asiassa on lisäksi jäänyt epäselväksi, mitä aumojen peittäminen suodattavalla materiaalilla tarkoittaa, ja onko se mitenkään verrattavissa sisätiloissa tapahtuvaan toimintaan.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on valituksen johdosta antamassaan lausunnossa viitannut valituksenalaisen päätöksen ratkaisuun ja perusteluihin.

Ämmässuon biojätteen käsittelylaitoksen toiminnot sisältyvät kahteen ympäristölupapäätökseen. Pääosin toiminta on käsitelty aluehallintoviraston 8.10.2014 antamassa päätöksessä nro 192/2014/1. Kentillä tapahtuvat toiminnot, mukaan lukien kompostin jälkikypsytyt aumoissa, sisältyvät kuitenkin aluehallintoviraston 14.12.2012 antamaan päätökseen nro 212/2012/1.

Uudenmaan ELY-keskus on 25.9.2019 määrännyt HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän jättämään Etelä-Suomen aluehallintovirastolle käsiteltäväksi hakemuksen Ämmässuon biojätteen käsittelylaitoksen ympäristöluvan tarkistamiseksi. Määräyksessä tarkistamistarpeiden on yksilöity kohdistuvan 8.10.2014 annettuun päätökseen ja HSY on hakenut ainoastaan kyseisen päätöksen tarkistamista. Biojätteen käsittelylaitoksen ympäristölupa on siten voitu tarkistaa ainoastaan 8.10.2014 annetun päätöksen nro 192/2014/1 osalta ja näin ollen ulkona kentillä tapahtuvaa kompostin jälkikypsytystä koskevat vaatimukset on hylättävä.

Ilmaan johdettaville päästöille asetettujen raja-arvojen osalta on viitattu valituksenalaisen päätöksen määräykseen A.14.a ja sen perusteluihin. Hajupitoisuudelle asetettu uusi raja-arvo on voimassa olevassa ympäristöluvassa asetettua raja-arvoa tiukempi ja tarkistettu määräys on ympäristönsuojelulain 75 §:n mukainen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on valituksen johdosta antamassaan vastineessa todennut, että HSY:n Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen biojätteen käsittelytoiminnot sisältyvät kahteen eri ympäristölupapäätökseen. Biojätteen laitosmainen käsittely biokaasulaitoksessa sekä uudessa ja vanhassa kompostointilaitoksessa sisältyvät Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.10.2014 antamaan ympäristölupaan nro 192/2014/1. Ulkokentillä tapahtuva viherjätteen kompostointi sekä kompostointilaitosten kompostin jälkikypsytyt ulkokentillä sisältyvät Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.12.2012 antamaan ympäristölupapäätökseen nro 212/2012/1.

Valituksenalainen päätös koskee ympäristöluvan 8.10.2014 tarkistamista BAT-päätelmien johdosta sekä kyseessä olevan ympäristöluvan mukaisen toiminnan muuttamista. Valituksenalaisessa päätöksessä on siten voitu määrätä vain 8.10.2014 ympäristöluvalla säädellyistä toiminnoista ja seikoista. Valituksessa on tuotu esille ulkokentillä tapahtuva kompostin jälkikypsytyt ja siitä aiheutuva hajuhaitta, joita valituksenalainen päätös ja ympäristölupa, jota valituksenalaisella päätöksellä on muutettu ja tarkistettu, ei koske.

Valituksessa on edellytetty, että valituksenalaisessa päätöksessä määrätty suunnitelma hajupäästöjen estämiseksi ja vähentämiseksi tulisi edellyttää laadittavaksi 17.8.2021 mennessä. ELY-keskus on Ämmässuon

jätteenkäsittelykeskuksen ympäristölupien valvontaviranomaisena edellyttänyt HSY:ltä keväällä 2021 suunnitelmaa toimenpiteistä, joilla toiminta saatetaan voimassa olevien ympäristölupien mukaiseksi biojätteen ja jätevesilietteen käsittelyn ja erityisesti aumakompostoinnin aiheuttamien hajuhaittojen osalta. HSY on toimittanut suunnitelman 7.5.2021 ja on toteuttanut toimenpiteitä alueella suunnitelman mukaisesti. Osa toimenpiteistä kohdistuu ympäristöluvan 8.10.2014 mukaisiin toimintoihin eli biokaasulaitokseen ja laitoskompostointiin.

Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on valituksen johdosta antamassaan vastineessa viitannut ympäristölupahakemuksesta antamaansa lausuntoon (16.6.2020 § 100), jonka mukaan hajuhaittoja on torjuttava riittävän tehokkaasti, jotta haju ei aiheuta kohtuutonta räsitusta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Lupapäätöksessä toiminnanharjoittaja on velvoitettu laatimaan päätelmässä BAT 12 tarkoitettu hajunhallintasuunnitelma, joka sisältää muun muassa hajujen ehkäisy- ja vähentämishojelman, jossa määritetään hajulähteet, luonnehditaan niiden vaikutukset ja pannaan täytäntöön päästöjen estämistä ja vähentämistä koskevia toimenpiteitä. Hajunhallintasuunnitelman laatiminen on aloitettava viipymättä ja valmis suunnitelma on toimitettava valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi.

Vaikka luvassa määrätyt ammoniakkipitoisuuden ja hajun päästöraja-arvot ovat uusien BAT-päätelmien mukaiset, tulee toiminnassa tavoitella tätä matalampia päästötasoja, jotta lähiasukkaisiin kohdistuva hajuhaitta saadaan siedettäväksi. Lautakunta kannattaa raja-arvojen määrittämistä alkuperäisen lupahakemuksen mukaisiksi siten, että hajupitoisuuden raja-arvo on 1 000 HY/Nm³ ja ammoniakkipitoisuuden raja-arvo on 5 mg/Nm³.

Espoon kaupungin ympäristön- ja terveysuojeluviranomainen on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta valituksen johdosta.

Espoon kaupunginhallitukselle, Kirkkonummen kunnanhallitukselle, Kirkkonummen kunnan terveysuojeluviranomaiselle ja Vesihuoltolaitokselle (HSY) on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastineita ei ole annettu.

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä on valituksen ja asiassa annettujen lausunnon, vastineiden ja ilmoituksen johdosta antamassaan vastineessa vaatinut valituksen hylkäämistä ja todennut muun ohella seuraavaa:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 9.10.2018 päivätyllä kirjeellään tiedottanut HSY:tä ympäristönsuojelulain 80 §:ssä tarkoitettujen päätelmien voimaantulosta ja selvitysvelvollisuudesta sekä pyytänyt toimittamaan selvityksen luvan tarkistamisen tarpeesta 17.2.2019 mennessä. HSY on toimittanut ELY-keskukselle Ramboll Finland Oy:n laatiman 15.2.2019 päivätyt BAT-selvityksen koskien Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskuksen toimintoja.

BAT-selvityksessä vertailtiin jätteenkäsittelykeskuksen toimintoja ja niitä koskevia ympäristölupia BAT-päätelmiin. Vertailuun sisältyivät Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.12.2012 myöntämä Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen ympäristölupa (nro 212/2012/1 ja 213/2012/1), jota koskevat Vaasan hallinto-oikeuden päätös 17.11.2014 ja korkeimman hallinto-oikeuden päätös 9.3.2016, Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.10.2014 myöntämä ympäristölupa biojätteen käsittelylaitokselle (nro 192/2014/1), jota koskee Vaasan hallinto-oikeuden päätös 15.6.2017, sekä Uudenmaan ympäristökeskuksen 18.12.2009 myöntämä ympäristölupa vaarallisen jätteen loppusijoitukselle ja käsittelylle (nro YS 1627), jota koskevat Vaasan hallinto-oikeuden päätös 21.6.2011 ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 1.4.2014. BAT-selvityksen johtopäätöksenä todettiin, että Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen toiminta on BAT-päätelmien mukaista, eikä toimintaa koskevien ympäristölupien tarkistamiselle ollut HSY:n näkemyksen mukaan tarvetta.

ELY-keskus katsoi päätöksessään 25.9.2019, että Ämmässuon biojätteen käsittelylaitoksen ympäristölupa ei täytä jätteen käsittelyn BAT-päästötaasoja biologisen jätteen käsittelyn kanavoitujen ilmapäästöjen päästötaasoja koskevien määräysten osalta. Sen sijaan ympäristölupamääräyksessä A.14. asetettu ammoniakkipitoisuuden päästöraja-arvo täyttää BAT-päästötaso-vaatimuksen (BAT 34). Lupamääräyksen mukaan puhdistustavoite voi kuitenkin päästöraja-arvojen sijaan olla vaihtoehtoisesti myös reduktioprosentti. Reduktioprosentti ei ole BAT-päätelmien mukainen päästöraja-arvo eikä reduktioprosentin täytyminen takaa sitä, että BAT-päästötaaso saavutetaan. Ympäristölupa oli näiltä osin tarkistettava BAT-päätelmien mukaiseksi ja ELY-keskus määräsi HSY:n jättämään Etelä-Suomen aluehallintovirastolle käsiteltäväksi hakemuksen Ämmässuon biojätteen käsittelylaitoksen ympäristöluvan (ESAVI 8.10.2014) tarkistamiseksi viimeistään 30.4.2020. Määräyksessä tarkistamistarpeiden yksilöitiin kohdistuvan 8.10.2014 annettuun lupapäätökseen. HSY on ELY-keskuksen määräyksen mukaisesti jättänyt Etelä-Suomen aluehallintovirastolle käsiteltäväksi hakemuksen Ämmässuon biojätteen käsittelylaitoksen ympäristöluvan tarkistamiseksi.

Ulkona kentillä tapahtuvaan kompostin jälkikypsytykseen kohdistuva valittajan vaatimus on hylättävä, koska se ei liity valituksenalaiseen päätökseen. Biojätteen laitospainainen käsittely biokaasulaitoksessa sekä kompostointilaitoksissa sisältyy Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.10.2014 antamaan ympäristölupaan nro 192/2014/1 ja ulkokentillä tapahtuva viherjätteen kompostointi sekä kompostointilaitosten kompostin jälkikypsytykseen Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.12.2012 antamaan ympäristölupapäätökseen nro 212/2012/1. Valituksenalainen päätös koskee vain 8.10.2014 annetun päätöksen lupamääräyksiä ja muilta osin biojätteen käsittelytoiminta on BAT-päätelmien mukaista.

Valituksessa esitetyt vaatimukset hajupäästöjä koskevan suunnitelman esittämisen aikaistamisesta ja sisällön tarkentamisesta ovat jo tulleet täytetyksi. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä A.14.b edellytettiin hajupäästöjen estämisestä ja vähentämisestä tehtävän toimenpidesuunnitelman

esittämistä viimeistään 17.8.2022. ELY-keskus on edellyttänyt keväällä 2021 HSY:ltä suunnitelmaa toimenpiteistä, joilla toiminta saatetaan voimassa olevien ympäristölupien mukaiseksi biojätteen ja jätevesilietteen käsittelyn ja erityisesti aumakompostoinnin aiheuttamien hajuhaittojen osalta. HSY on tämän mukaisesti toimittanut vastineen liitteenä olevan toimenpidesuunnitelman 7.5.2021 ELY-keskukselle (Toimenpidesuunnitelma Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen biokierrätystoimintojen hajupäästöjen vähentämiseksi).

Toimenpidesuunnitelma sisältää useita konkreettisia toimenpiteitä hajupäästöjen paremmaksi hallitsemiseksi, joita HSY on jo ryhtynyt toteuttamaan. Lisäksi HSY:n jätteenkäsittelykeskuksen, mukaan lukien biojätteen käsittelyn, aiheuttamat hajut on otettu huomioon koko jätteenkäsittelykeskuksen kattavassa hajujen leviämisen mallinnuksessa, jonka avulla voidaan arvioida hajujen leviämistä ympäristöön huomioon ottaen muun muassa sääolosuhteet. Viimeisimmäksi on vuonna 2021 järjestetty koko jätteenkäsittelykeskuksen toiminnoista aiheutuvien hajujen leviämisen arvioimiseksi hajupaneeli (Ramboll 7.9.2021). Naapuruston lähettämistä hajupalautteista pidetään kirjaa ja muun muassa hajuja käsitellyt asukaskysely on toteutettu syksyllä 2021.

Valituksessa on lisäksi kyseenalaistettu Ämmässuon ilmanlaadun mittausasemien sijoituspaikat. Mittausasemat on sijoitettu ELY-keskuksen koko jätteenkäsittelyalueen ilmanlaadunseurantaa koskevan 19.2.2014 annetun päätöksen mukaisesti. Laitoksia koskevaa päästötarkkailua tehdään ympäristölupien lupamääräysten mukaisesti. Ämmässuon kahdella ilmanlaadun mittausasemalla mitataan pelkistyneiden rikkiyhdisteiden pitoisuuksia (TRS).

Biojätteen käsittelylaitteiston puhdistuslaitteistosta tulevien ilmanpäästöjen hajuarvoille määrättyjä tavoite- ja raja-arvoja koskeva vaatimus on perusteeton, sillä tavoite- ja raja-arvoja ei ole nostettu, vaan hajupitoisuudelle asetettu uusi raja-arvo (lupamääräys A.14.a) on voimassa olevassa ympäristöluvassa asetettua (lupamääräys A.14) raja-arvoa tiukempi. Lupaviranomainen on pyrkinyt asettamaan uudet raja-arvot siten, etteivät ne mahdollista nykyistä suurempia päästöjä. Uusissa 17.8.2022 voimaan tulevissa raja-arvoissa on asetettu ammoniakille ja hajupitoisuudelle ehdottomat raja-arvot 20 mg/m^3 ja $2\,000 \text{ ouE/m}^3$, joita ei saa ylittää. Lisäksi on asetettu tavoitearvot 5 mg/m^3 ja $1\,000 \text{ ouE/m}^3$, joiden ylittyessä on voimassa reduktiovaatimus 90 %. Uusissa raja-arvoissa on siten edellä mainitut ehdottomat raja-arvopitoisuudet, joita ei saa ylittää, kun taas vielä voimassa olevien lupamääräysten mukaisissa raja-arvoissa ei tällaisia ehdottomia pitoisuusraja-arvoja ole. Lupamääräyksen vaatimustaso ylittää BAT-päästötasovaatimuksen, koska lupamääräyksessä annetaan raja-arvot sekä hajupitoisuudelle että ammoniakille, kun jätteen biologisen käsittelyn ilmapäästötasoina sovelletaan päätelmän BAT 34 mukaisesti joko ammoniakin tai hajupitoisuuden päästötasoa. Päätöksen raja-arvot koskevat vain biojätteen käsittelylaitoksen puhdistuslaitteistoista tulevia ilmapäästöjä.

Vaatus suorittaa sisätiloissa kaikki biojätteen ja mädätteen käsittelyvaiheet, mukaan lukien aumoissa tapahtuva jälkikompostointi, tulee hylätä. Aumoissa tapahtuvan jälkikompostoinnin osalta vaatimus on jätettävä kokonaan tutkimatta, sillä jälkikompostointia koskevat lupamääräykset sisältyvät aluehallintoviraston 14.12.2012 antamaan lupapäätökseen nro 212/2012/1, jonka lupamääräyksiä ei ole tarkistettu tai muutettu nyt valituksenalaisessa päätöksessä. Näin ollen aumoissa tapahtuva käsittely on voimassa olevan 14.12.2012 annetun ympäristöluvan ja BAT-päätelmien mukaista. Voimassa olevien lupamääräysten mukaisesti kompostia on käsiteltävä sisätiloissa niin pitkän ajan, että sen jälkikypsytyksen kentällä ei aiheuta hajuhaittaa.

Valituksessa vaadittu kompostoinnin tukiainehallia koskevan lupamääräyksen tarkentaminen ei ole tarpeen. ELY-keskuksen lausunnon mukaan tukiainehallista on havaittu aiheutuvan hajua ja tukiainehallin poistoilma on siirretty johtamaan vanhan kompostointilaitoksen poistoilmankäsittelyyn. Valituksenalaisen päätöksen perusteluiden mukaan lupamääräystä A.14.a on tarkennettu ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla velvoittamalla johtamaan myös mahdollisten muiden biojätteen käsittelyyn kytkeytyvien tilojen hajua aiheuttavat poistoilmat käsittelyyn. Tarkennus on päätelmän BAT 14 mukainen. Päätelmän kohdan d mukaan hajapäästöjen ehkäisemiseksi parasta käyttökelpoista tekniikkaa on hajapäästöjä mahdollisesti aiheuttavien materiaalien varastointi ja käsittely suljetuissa rakennuksissa ja päästöjen kerääminen ja ohjaaminen asianmukaiseen puhdistusjärjestelmään. Hallissa syntyvä poistoilma imetään sekä kasojen alta sekä hallin katon alta pois ja johdetaan vanhan kompostointilaitoksen ilmapuhdistusjärjestelmään. Päästöjen ehkäisy on järjestetty riittävällä tasolla. Toimenpiteet on esitetty toimenpidesuunnitelmassa hajupäästöjen vähentämiseksi (7.5.2021) ja informoitu sekä valvovalle viranomaiselle että sidosryhmille.

HSY on suhtautunut ja suhtautuu lähialueen asukkaiden antamiin palautteisiin vakavasti. HSY seuraa jatkuvasti toimintansa ympäristövaikutuksia ja kehittää toimenpiteitä siitä aiheutuvien päästöjen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. HSY on halukas yhteistyöhön asukkaiden ja asukasyhdistysten kanssa ja on selvittänyt asukkaiden kiinnostusta yhteistyöhön asukaskyselyssään. HSY käsittelee kaikki saamansa palautteet ja suunnittelee korjaavia toimenpiteitä muun muassa eri prosessien asiantuntijat yhteen kokoavassa ympäristötiimissä. Jokaiseen annettuun palautteeseen vastataan, mutta saman päivän aikana tullessiin palautteisiin ei välttämättä ole mahdollista antaa mitään uutta tietoa toimintaa tai sääolosuhteita koskien. HSY teettää parhaillaan selvitystä, jossa arvioidaan maaston muotojen ja säätilan vaikutuksia hajujen leviämiseen. Selvitys valmistuu vuoden 2022 alkupuolella.

Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen toiminnan ei ympäristönsuojelulain nojalla edellytetä olevan täysin hajutonta, eikä tämä jätteenkäsittelytoiminnasta puhuttaessa ole ylipäättään saavutettavissa. Kyse ei myöskään ole siitä, että Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen hajupäästöt olisivat viime vuosina ratkaisevasti lisääntyneet. Toiminnassa ja sen ympäristövaikutuksissa ei ole tapahtunut viime vuosina merkittäviä muutoksia; suurin muutos viimeisen kymmenen vuoden aikana oli ympäristövaikutusten vähentyminen sekajätteen kaatopaikkasijoituksen

loppuessa ja siirryttäessä polttamaan HSY-alueen sekajätettä Vantaan Energian Långmossebergenin jätevoimalassa vuonna 2014. Asiassa ei siten ole kyse jätteenkäsittelykeskuksen lähiasukkaiden kannalta uudesta haitasta, vaan toiminnan ympäristövaikutusten sietämiskynnys on pitkään olemassa olleen toiminnan kohdalla korkealla. HSY:n voimassa olevien ympäristölupien mukaisesti harjoittaman toiminnan vaikutukset ovat jätteenkäsittelytoiminnalle tyypillisiä, eikä vaikutusten voimakkuus tai laatu poikkeava tavanomaisen jätteenkäsittelykeskuksen vaikutuksista.

Myös naapuruussuhdeoikeudessa lähtökohtana on, että ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta aiheutuvia tavanomaisia haittoja tulee sietää. Haitan kohtuuttomuutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon yleinen naapuruussuhdeoikeudellinen sietämisvelvollisuus, aikaprioriteettiperiaate, paikalliset olosuhteet ja rasituksen muu tavanomaisuus. Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen toiminta on voimassa olevan kaavoituksen mukaista, mikä tarkoittaa, että toiminnasta aiheutuva rasitus on alueella tavanomaista.

Vaikka biojätteen käsittely aiheuttaisi lähiympäristöön ajoittain hajupäästöjä, päästöt eivät ole ympäristönsuojelu- tai naapuruussuhdelain tarkoittamalla tavalla kohtuuttomia. Hajuhaitan kohtuuttomuuden arviointia ei voida perustaa yksinomaan lähialueen asukkaiden subjektiiviseen kokemukseen haitan häiritsevyydestä. Jätteenkäsittelykeskuksessa on käytössä hajunpoistossa parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaiset menetelmät.

Kirkkonummen kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnan vastineen johdosta yhtiö muun ohella on todennut, että haju- ja ammoniakkipitoisuuden raja-arvot ylittävät BAT-päästötasovaatimuksen eikä vaatimustason kiristämiseksi entisestään ole perusteita. BAT-päätelmien mukaan jätteen biologisen käsittelyn kanavoitujen ilmapäästöjen BAT-päästötaso on ammoniakille 0,3–20 mg/Nm³ ja hajupitoisuudelle 200–1 000 hajuyksikkö/Nm³. Näistä sovelletaan jompaa kumpaa. ELY-keskuksen lausunnon 18.2.2021 mukaan HSY:n esittämät päästöraja-arvot täyttävät jätteen käsittelyn BAT-päätelmien minimivaatimukset. HSY:n esityksen mukaiset päästötasot eivät myöskään ELY-keskuksen käsityksen mukaan mahdollista päästöjen lisäämistä nykyisessä ympäristöluvassa määrättyihin päästötasoihin verrattuna, mikäli reduktiovaatimus määrätään HSY:n esittämällä tavalla. Kirkkonummen kunnan rakennus- ja ympäristölautakunnan esittämä BAT-tasoa tiukempi raja-arvotaso voisi satunnaisesti ylittyä laitoksen huolellisesta käytöstä huolimatta, eikä näin tiukan vaatimustason asettaminen siten ole perusteltua.

Nuukio-seura ry:lle on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen asiassa annettujen lausunnon, vastineiden ja ilmoituksen johdosta. Nuukio-seura ry on ilmoittanut, ettei asiassa ole ollut tarvetta vastaselityksen antamiselle.

Merkintä

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 19.5.2021 antamallaan päätöksellä nro 147/2021 muuttanut 14.12.2012 annetun päätöksen nro:t 212/2012/1 ja

213/2012/1 lupamääräyksiä A.1, A.2, B.5, E.4, H.29, H.36, H.58 ja H.59 sekä lisännyt päätökseen uuden lupamääräyksen H.59a.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus kumoaa aluehallintoviraston päätöksen ja palauttaa asian sille uudelleen käsiteltäväksi.
2. Hallinto-oikeus määrää, että kumottua aluehallintoviraston päätöstä tulee noudattaa kokonaisuudessaan, kunnes aluehallintovirasto on ratkaissut asian uudelleen.

Perustelut

1. Pääasiasratkaisu

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 3 ja 7 a kohtien mukaan tässä laissa tarkoitetaan: 3) *ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalla toiminnalla* laitoksen perustamista tai käyttämistä sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa taikka alueen käyttämistä tai toiminnan järjestämistä siten, että siitä saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista; ja 7 a) *parhaalla käyttökelpoisella tekniikalla* mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia tuotanto- ja puhdistusmenetelmiä ja toiminnan suunnittelu-, rakentamis-, ylläpito-, käyttö- sekä lopettamistapoja, joilla voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen tai tehokkaimmin vähentää sitä ja jotka soveltuvat ympäristölupamääräysten perustaksi.

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään liitteen 1 taulukossa 1 (*direktiivilaitos*) ja taulukossa 2, on oltava lupa (*ympäristölupa*).

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutoksen vuoksi ole tarpeen tarkistaa. Toiminnan muutos on aina olennainen, jos toiminta sen seurauksena muuttuu direktiivilaitoksen toiminnaksi.

Pykälän 2 momentin mukaan luvan ja toiminnan 1 momentissa tarkoitettua muuttamista koskevaan hakemukseen sovelletaan 39 §:ää ja asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään. Direktiivilaitoksen toiminnan muuttamista koskevan asian käsittelyssä noudatetaan kuitenkin 5 ja 8 lukua,

jos muuttamisesta saattaa aiheutua merkittäviä ihmisten terveyteen tai ympäristöön kohdistuvia haittavaikutuksia.

Ympäristönsuojelulain 40 §:n 1 momentin mukaan, jos hakemus on puutteellinen tai asian ratkaiseminen edellyttää erityistä selvitystä, hakijalle on varattava tilaisuus täydentää hakemusta viranomaisen asettamassa määräajassa. Hakemus, jota ei ole täydennetty määräajassa, voidaan jättää tutkimatta.

Ympäristönsuojelulain 43 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on ennen asian ratkaisemista varattava niille, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (*asianosainen*), tilaisuus tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta.

Ympäristönsuojelulain 44 §:n 1 momentin mukaan toimivaltaisen lupaviranomaisen on annettava ympäristölupaa koskeva hakemus tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Kuulutus ja hakemusasiakirjat on kuitenkin oltava nähtävillä vähintään 30 päivän ajan.

Pykälän 2 momentin mukaan tieto kuulutuksesta on julkaistava myös toiminnan vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain (410/2015) 108 §:ssä säädetään. Lisäksi kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai julkaiseminen ole muutoin tarpeetonta. Kuulutus on annettava erikseen tiedoksi niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Valtion lupaviranomaisen on julkaistava internetsivuillaan yleisölle tarkoitettu tiivistelmä lupahakemuksesta.

Lupaharkintaa ja lupamääräyksiä koskevaan ympäristönsuojelulain 6 lukuun sisältyvät lain 48–71 §:t.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen

ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 53 §:n mukaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan sisältöä arvioitaessa on otettava huomioon: 1) jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentäminen; 2) tuotannossa käytettävien aineiden ja siinä syntyvien jätteiden uudelleen käytön ja hyödyntämisen mahdollisuus; 3) tuotannossa käytettävien aineiden vaarallisuus sekä mahdollisuudet käyttää entistä haitattomampia aineita; 4) päästöjen laatu, määrä ja vaikutus; 5) käytettyjen raaka-aineiden laatu ja kulutus; 6) energian käytön tehokkuus; 7) toiminnan riskien ja onnettomuusvaarojen ennalta ehkäiseminen sekä onnettomuuksien seurausten ehkäiseminen; 8) parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönottoon vaadittava aika ja toiminnan suunnitellun aloittamisajankohdan merkitys sekä päästöjen ehkäisemisen ja rajoittamisen kustannukset ja hyödyt; 9) vaikutukset ympäristöön; 10) teollisessa mittakaavassa käytössä olevat tuotantomenetelmät ja menetelmät päästöjen hallitsemiseksi; 11) tekniikan ja luonnontieteellisen tiedon kehitys; 12) Euroopan komission ja kansainvälisten toimielinten julkaisemat tiedot parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta.

Pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausten menetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Direktiivilaitoksen lupaharkintaa koskevaan ympäristönsuojelulain 7 lukuun sisältyvät lain 72–82 §:t.

Ympäristönsuojelulain 73 §:n mukaan sen lisäksi, mitä 6 luvussa säädetään, direktiivilaitoksen ympäristölupa-asiaa käsiteltäessä sovelletaan tätä lukua. Tätä lukua ei kuitenkaan sovelleta tutkimukseen, kehittämiseen tai uusien tuotteiden ja prosessien testaukseen.

Ympäristönsuojelulain 75 §:n 1 momentin mukaan direktiivilaitoksen päästöraja-arvojen, tarkkailun ja muiden lupamääräysten on parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen toteuttamiseksi perustuttava päätelmiin. Päästöille on ympäristöluvassa määrättävä päästöraja-arvot siten, että päätelmien päästötasoja ei ylitetä laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos päätelmissä ei ole ilmoitettu päästötasoja, luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päätelmissä kuvattua parasta käyttökelpoista tekniikkaa vastaavan ympäristönsuojelun tason saavuttamiseksi. Jos päätelmissä ei ole kuvattu laitoksella käytettävää tekniikkaa, parhaan käyttökelpoisen tekniikan arviointiin sovelletaan päästöraja-arvoja määrättäessä 53 §:ssä säädettyjä arviointiperusteita.

Pykälän 3 momentin mukaan, jos päätelmissä ei ole kuvattu lupahakemuksessa tarkoitetun toiminnan tai tuotantomenetelmän tyyppiä tai niiden kaikkia ympäristövaikutuksia, lupamääräykset on tarpeellisilta osin annettava 53 §:n mukaisesti arvioidun parhaan käyttökelpoisen tekniikan perusteella. Toiminnanharjoittajaa on kuultava tämän momentin mukaan annettavista lupamääräyksistä, jos määräykset poikkeavat olennaisesti siitä, mitä hakija on hakemuksessaan esittänyt parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta, päästöjen rajoittamisesta ja tarkkailusta.

Ympäristönsuojelulain 77 §:n 1 momentin mukaan edellä 75 §:n 1 momentin nojalla määrättävät päästöraja-arvot on määrättävä samalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle ja samojen vertailuolosuhteiden mukaisina kuin päästötasot.

Pykälän 2 momentin mukaan raja-arvot, ajanjaksot ja vertailuolosuhteet voidaan 1 momentista poiketen määrätä toisin, jos se on päästöjen tai tarkkailun luonteen vuoksi tarpeen. Toiminnanharjoittajan on ympäristöluvassa tarkemmin määrättävällä tavalla toimitettava valvontaviranomaiselle vähintään kerran vuodessa yhteenveto kyseisten päästöjen tarkkailun tuloksista samalta ajanjaksolta ja samojen vertailuolosuhteiden mukaisina kuin päästötasoissa.

Ympäristönsuojelulain 80 §:n 1 momentin mukaan, kun komissio on julkaissut päätöksen direktiivilaitoksen pääasiallista toimintaa koskevista päätelmistä, laitoksen ympäristölupa on tarkistettava, jos se ei vastaa voimassa olevia päätelmiä ja tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä taikka jos luvassa on määräys 78 §:n mukaisista lievemmistä päästöraja-arvoista. Tarkistamisessa on otettava huomioon kaikki uudet ja ajan tasalle saatetut päätelmät, joita sovelletaan laitokseen ja jotka komissio on hyväksynyt sen

jälkeen, kun lupa myönnettiin tai sitä viimeksi tarkistettiin tai sen tarkistamisen tarve arvioitiin.

Pykälän 2 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on toimitettava valvontaviranomaiselle selvitys luvan tarkistamisen tarpeesta perusteluineen. Selvitys on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on julkaissut päätöksen päätelmistä. Valvontaviranomainen voi antaa selvityksen tekemiselle pyynnöstä lisäaikaa.

Pykälän 3 momentin mukaan valvontaviranomainen arvioi, onko lupaa tarkistettava 1 momentin perusteella. Jos lupaa ei ole tarpeen tarkistaa, viranomainen antaa tätä koskevan arvionsa toiminnanharjoittajalle ja tarkistamisasian käsittely päättyy. Jos lupaa on tarpeen tarkistaa, valvontaviranomaisen on määrättävä toiminnanharjoittaja jättämään tarkistamista koskeva hakemus lupaviranomaiselle. Hakemus on jätettävä viimeistään valvontaviranomaisen määräämänä päivänä, joka voi olla aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua määräyksen antamisesta. Eri toiminnanharjoittajat voidaan määrätä jättämään hakemuksensa samaan tai eri aikaan viranomaisen työn järjestelyn tai vireillä olevien asioiden määrän tai toiminnanharjoittajien erilaisen tilanteen vuoksi. Määräystä ei ole tarpeen antaa, jos vireillä on jo toiminnan lupa-asia, jossa 1 momentin mukaiset vaatimukset otetaan huomioon. Valvontaviranomainen voi antaa määräyksen, vaikka toiminnanharjoittaja olisi lyönyt laimin 2 momentissa tarkoitetun selvityksen tekemisen.

Ympäristönsuojelulain 81 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen tarkistaa toiminnanharjoittajan hakemuksesta luvan 80 §:n 1 momentissa säädettyjen perusteiden mukaisesti ja määrää tarvittaessa 78 §:n mukaisten lievempien päästöraja-arvojen noudattamisesta. Jos parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotto edellyttää pidempää aikaa kuin teollisuuspäästädirektiivin 21 artiklan mukainen neljä vuotta, lupamääräyksissä voidaan antaa lisäaikaa tekniikan käyttöönotolle 78 §:n mukaisilla perusteilla.

Pykälän 2 momentin mukaan luvassa voidaan toiminnanharjoittaja velvoittaa noudattamaan laitoksen pääasiallista toimintaa koskevia päätelmiä aikaisintaan neljän vuoden kuluttua siitä, kun komissio on julkaissut päätöksen päätelmistä, jollei hakija ole hakemuksessaan ilmoittanut noudattavansa tätä aikaisempaa ajankohtaa.

Pykälän 3 momentin mukaan hakemukseen sovelletaan, mitä 39 §:ssä säädetään lupahakemuksesta. Luvan tarkistamista koskeva asia on ratkaistava kiireellisenä. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista. Luvan muuttamista koskevaan toiminnanharjoittajan hakemukseen sovelletaan, mitä 39 §:ssä säädetään lupahakemuksesta.

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 6 momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettun asian käsittelyssä noudatetaan lisäksi 96 §:ää.

Ympäristönsuojelulain 96 §:n 1 momentin 1, 3, 4 ja 7 kohtien mukaan, jos tässä laissa säädetään asian käsittelyssä noudatettavaksi tämän pykälän säännöksiä, asian käsittelyssä on sovellettava, mitä: 1) 40 §:ssä säädetään hakemuksen täydentämisestä; 3) 43 §:ssä säädetään asianosaisten kuulemisesta; 4) 44 §:ssä säädetään hakemuksen tiedoksiantamisesta ja hakemuksesta tiedottamisesta, jollei asia ole merkitykseltään niin vähäinen tai asian laatu sellainen, että tieto hakemuksesta voidaan antaa asianosaisille muulla tavoin; jos asia ei vaikuta muuhun kuin hakijan oikeuteen tai etuun, tiedoksiantamista ja tiedottamista ei tarvita; 7) 85 §:n 2 momentissa säädetään päätöksestä tiedottamisesta, jollei asia ole merkitykseltään niin vähäinen tai asian laatu sellainen, että tieto päätöksestä voidaan antaa asianosaisille muulla tavoin; jos asia ei vaikuta muuhun kuin hakijan oikeuteen tai etuun, tiedottamista ei tarvita.

Pykälän 3 momentin mukaan, jollei asian luonne huomioon ottaen asianosaisen oikeutta tulla kuulluksi ja saada perusteltu päätös sekä yleisön oikeutta osallistua elinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon voida riittävästi turvata 1 ja 2 momentin säännöksiä soveltamalla, asian käsittelyssä on kuitenkin noudatettava, mitä 5 luvussa säädetään lupamenettelystä ja 8 luvussa lupapäätöksestä.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014, *ympäristönsuojeluasetus*) 10 §:n 1 momentin mukaan hakemuksessa direktiivilaitoksen luvan tarkistamiseksi uusien päätelmien vuoksi on oltava tarpeelliset tiedot luvan ajantasaisuuden selvittämiseksi ympäristönsuojelulain 80 §:n 1 momentin perusteiden mukaisesti. Hakemuksessa on tätä varten selvitettävä: 1) mitkä ovat laitoksen pääasiallista toimintaa koskevat päätelmät; 2) mitkä muut kuin pääasiallisen toiminnan päätelmät koskevat toimintaa; 3) miten ympäristölupa vastaa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen päätelmien uusia vaatimuksia.

Ympäristönsuojeluasetuksen 10 §:n 2 momentin mukaan hakemuksessa on oltava tarvittaessa selvitys ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen asetusten toimintaa koskevista uusista vaatimuksista ja niiden noudattamisesta.

Ympäristönsuojeluasetuksen 10 §:n 3 momentin mukaan *uusilla vaatimuksilla* tarkoitetaan tässä pykälässä vaatimuksia, joita ei ole aiemmin sovellettu toiminnan lupaharkinnassa tai edellisessä luvan tarkistamistarpeen

arvioinnissa tai tarkistamisessa. Jos soveltaminen on koskenut vain toiminnan jotakin osaa, ovat vaatimukset toiminnan muuhun osaan nähden uusia.

Ympäristönsuojeluasetuksen 10 §:n 4 momentin mukaan hakemuksessa on oltava tarvittaessa tiedot ympäristönsuojelulain 75 §:n 2 ja 3 momentin mukaisen arvioinnin tekemiseksi.

Ympäristönsuojeluasetuksen 10 §:n 5 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä tarvittavat päästötarkkailun tulokset ja muut tiedot, joiden nojalla toimintaa on mahdollista verrata päätelmissä kuvattuun parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan ja siihen liittyviin päästötasoihin. Hakemukseen on liitettävä tarvittaessa myös selvitys siitä, mitä tekniikoita hakija ottaa käyttöönsä tai millä muilla keinoilla hakija varmistaa, että toiminta vastaa päätelmiä ja lainsäädäntöä. Lisäksi hakijan on selvitettävä, vaikuttaako muutos olemassa olevaan toimintaan ja arvioitava tällaisen muutoksen vaikutuksia ympäristöön. Toiminnan muutoksista on esitettävä riittävä selvitys noudattaen, mitä 3–7 §:ssä säädetään lupahakemuksen sisällöstä.

Merkityksellistä unionin sääntelyä ja kansallista lainvalmisteluaineistoa

Teollisuuden päästöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2010/75/EU, *teollisuuspäästädirektiivi*) 3 artiklan 3 kohdan mukaan direktiivissä tarkoitetaan *laitoksella* kiinteää teknistä kokonaisuutta, jossa suoritetaan yhtä tai useampaa liitteessä I tai liitteessä VII olevassa osassa 1 mainittua toimintaa sekä mitä tahansa niihin suoranaisesti liittyvää samassa paikassa tapahtuvaa toimintaa, joka on teknisesti sidoksissa mainituissa liitteissä lueteltuun toimintaan ja joka mahdollisesti vaikuttaa päästöihin ja pilaantumiseen.

Teollisuuspäästädirektiivin 10 artiklan perusteella liitteessä I lueteltuihin toimintoihin ja soveltuvin osin mainitussa liitteessä vahvistettujen kapasiteettia koskevien kynnysarvojen ylityessä sovelletaan muun ohella artiklaa 21.

Teollisuuspäästädirektiivin 21 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimivaltainen viranomaisen tarkistaa kaikki lupaehdot säännöllisesti 2–5 kohdan mukaisesti ja saattaa ne tarpeen vaatiessa ajan tasalle tämän direktiivin säännösten noudattamisen varmistamiseksi.

Artiklan 2 kohdan mukaan toiminnanharjoittajan on toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä toimitettava kaikki lupaehtojen tarkistamiseen tarvittavat tiedot mukaan lukien erityisesti päästötarkkailun tulokset ja muut tiedot, joiden perusteella on mahdollista verrata laitoksen toimintaa parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan, joka on kuvattu sitä koskevissa päätelmissä, ja parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan liittyviin päästötasoihin.

Toimivaltaisen viranomaisen on lupaehtoja tarkistaessaan otettava huomioon kaikki päästöjen tarkkailuista tai tarkastuksista saadut tiedot.

Artiklan 3 kohdan mukaan neljän vuoden kuluessa siitä, kun 13 artiklan 5 kohdan mukaiset päätökset BAT-päätelmistä, jotka koskevat laitoksen pääasiallista toimintaa, on julkaistu, toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että: a) kaikki kyseistä laitosta koskevat lupaehdot tarkistetaan ja tarvittaessa saatetaan ajan tasalle tämän direktiivin ja, tapauksen mukaan, erityisesti sen 15 artiklan 3 ja 4 kohdan noudattamisen varmistamiseksi; b) laitos on kyseisten lupaehtojen mukainen.

Tarkistamisessa on otettava huomioon kaikki uudet tai ajan tasalle saatetut BAT-päätelmät, joita sovelletaan laitokseen ja jotka on hyväksytty 13 artiklan 5 kohdan mukaisesti sen jälkeen, kun lupa myönnettiin tai sitä viimeksi tarkistettiin.

Ympäristönsuojelulakia koskevan hallituksen esityksen (HE 214/2013 vp) 80 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan pykälässä säädettäisiin direktiivilaitosten ympäristölupien tarkistamisesta laitoksen pääasiallista toimintaa koskevien BAT-päätelmien päivittämisen vuoksi. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että ympäristölupa on tarkistettava, jos toiminta ei täyttäisi BAT-päätelmien tai ympäristönsuojelulain vaatimuksia. Harkinnassa otettaisiin huomioon tarkasteluhetkellä voimassa olevat päätelmät ja säädökset. Huomioon olisi siten otettava laitoksen pääasiallista toimintaa koskevien päätelmien lisäksi kaikki uudet tai ajan tasalle saatetut BAT-päätelmät, joita sovelletaan laitokseen ja jotka komissio on hyväksynyt sen jälkeen, kun lupa myönnettiin tai sitä viimeksi tarkistettiin.

Pykälän 2 ja 3 momentissa säädettäisiin päätelmien julkaisemiseen liittyvästä valvonnallisesta menettelystä. Toiminnanharjoittajan olisi annettava laitosta valvovalle viranomaiselle selvitys siitä, täyttääkö laitos uusien päätelmien ja ympäristönsuojelulain nojalla annettujen säädösten vaatimukset. Selvitys olisi annettava kuuden kuukauden kuluessa päätelmien julkaisemisesta, ellei viranomainen myöntäisi selvityksen tekemiselle pyynnöstä lisäaikaa. Valvontaviranomainen arvioisi, täyttyvätkö päätelmien ja lainsäädännön vaatimukset voimassa olevassa luvassa vai pitääkö määräyksiä muuttaa. Jos lupamääräyksiä ei olisi tarpeen muuttaa, valvontaviranomainen toteaisi tämän ja antaisi arvionsa toiminnanharjoittajalle ja valvonnallinen menettely päättyisi tähän. Jos lupaa olisi uusien päätelmien tai säännösten vuoksi tarpeen muuttaa tai jos luvassa olisi myönnetty 78 §:n mukainen poikkeus, joka olisi vielä voimassa, valvontaviranomainen määräisi laitoksen hakemaan luvan tarkistamista. Jos poikkeuksen voimassaolo päättyisi luvan määräysten mukaisesti ennen kuin uusia päätelmiä on noudatettava, ei lupaa olisi tarpeen määrätä sen vuoksi tarkistettavaksi. Hakemuksen jättämiselle olisi annettava vähintään kuusi kuukautta aikaa. Näin pyrittäisiin varmistamaan, että aikaa hakemuksen tekemiseen on riittävästi.

Ympäristönsuojelulain 81 §:ssä säädettäisiin hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan luvan tarkistamisesta. Kaikki laitosta koskevat lupamääräykset olisi käytävä läpi ja kaikki uudet vaatimukset, sekä kansalliset että Euroopan unionin lainsäädännön mukaiset, olisi otettava harkinnassa huomioon. Huomioon otettavista seikoista säädettäisiin pykälän 1 momentissa viittaamalla 80 §:n 1 momentin perusteisiin ja 78 §:n

edellytyksiin. Lupamääräykset voisivat muuttua muutoinkin kuin vain pääasiallista toimintaa koskevien BAT-päätelmien edellyttämällä tavalla. Esimerkiksi uudet, ympäristönsuojelulain perusteella annetut ympäristölaatuvaatimukset olisi otettava tarkastelussa huomioon. Toisaalta lupaan on tehtävä vain tarpeelliset muutokset. Toimivat lupamääräykset voidaan jättää entiselleen.

Hallituksen esityksen ympäristönsuojelulain 194 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan pykälässä säädettäisiin toiminnanharjoittajan mahdollisuudesta hakea oikaisua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen, jolla se velvoitetaan hakemaan luvan tarkistamista BAT-päätelmien päivittämisen vuoksi. Menettely olisi uusi. Valtion ympäristölupaviranomainen voisi oikaisuvaatimusten kautta vaikuttaa tarkistamista koskevan säännöksen yhdenmukaiseen soveltamiseen valvonta- ja lupaviranomaisessa. Valtion ympäristölupaviranomaisella on itsenäinen tulkintavelvollisuus samaa säännöstä koskien, kun direktiivilaitoksen ympäristölupa menettelyn seuraavassa vaiheessa tarkistetaan. Oikaisuvaatimuksen ohjaaminen lupaviranomaiseen on siten tarkoituksenmukaista. Lupaviranomainen käsittelee muitakin oikaisuvaatimusasioita, joten menettely olisi sille sinänsä tuttu.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan arvioinnissa käytettävät päätelmät

Euroopan komissio on 17.8.2018 julkaissut täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2018/1147 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta jätteenkäsittelyä varten.

Päätelmä BAT 8 käsittelee kanavoitujen ilmaan johdettavien päästöjen, muun ohella hajupitoisuuden, tarkkailua.

Päätelmän BAT 10 mukaan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa on tarkkailla määräajoin hajupäästöjä. Päätelmän mukaan tarkkailutiheys määritetään päätelmässä BAT 12 tarkoitettussa hajunhallintasuunnitelmassa.

Päätelmän BAT 12 mukaan hajupäästöjen estämiseksi tai, jos se ei ole mahdollista, niiden vähentämiseksi parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa on asentaa, panna täytäntöön ja tarkistaa säännöllisesti osana ympäristöjärjestelmää (ks. BAT 1) hajunhallintasuunnitelma, joka sisältää seuraavat osat:

- toimet ja aikataulut;
- kohdassa BAT 10 esitetty hajutarkkailu;
- havaittuihin hajutapahtumiin, esimerkiksi valituksiin, reagointi;
- hajujen ehkäisy- ja vähentämisohjelma, jonka tarkoituksena on määrittää lähde (lähteet); luonnehtia lähteiden vaikutukset; ja panna täytäntöön päästöjen estämistä ja/tai vähentämistä koskevia toimenpiteitä.

Soveltaminen rajoittuu vain tapauksiin, joissa herkille kohteille odotetaan aiheutuvan hajuhaittaa ja/tai sellainen on todettu.

Päätelmässä BAT 13 kuvataan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa hajupäästöjen ehkäisemiseksi tai, jos se ei ole mahdollista, vähentämiseksi.

Päätelmässä BAT 14 kuvataan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa ilmaan pääsevien hajupäästöjen ehkäisemiseksi tai, jos se ei ole mahdollista, vähentämiseksi.

Päätelmän BAT 34 mukaan ilmaan johdettavien pölyn, orgaanisten yhdisteiden ja hajuyhdisteiden, H₂S ja NH₃ mukaan luettuina, kanavoitujen päästöjen vähentämiseksi parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa on käyttää yhtä tai useampaa päätelmissä esitettyä menetelmää.

Taulukossa 6.7 on esitetty parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukainen BAT-päästötaso kanavoiduille NH₃-, haju-, pöly- ja TVOC päästöille ilmaan jätteen biologisesta käsittelystä:

Muuttuja	Yksikkö	BAT-päästötaso (Näytteenottojakson keskiarvo)	Jätteenkäsittelyprosessi
NH ₃ ⁽¹⁾⁽²⁾	mg/Nm ³	0,3–20	Kaikki jätteen biologinen käsittely
Hajupitoisuus ⁽¹⁾⁽²⁾	HY _E /Nm ³	200–1 000	
Pöly	mg/Nm ³	2–5	Jätteen mekaanis-biologinen käsittely
TVOC	mg/Nm ³	5–40 ⁽³⁾	

⁽¹⁾ Sovelletaan joko NH₃:n tai hajupitoisuuden BAT-päästötasoa.

⁽²⁾ Tätä BAT-päästötasoa ei sovelleta pääasiassa lannasta koostuvan jätteen käsittelyyn.

⁽³⁾ Vaihteluvälin alaraja voidaan saavuttaa käyttämällä termistä hapetusta.

Päätelmässä BAT 36 kuvataan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa ilmaan vapautuvien päästöjen vähentämiseksi ja yleisen ympäristönsuojelun tason parantamiseksi.

Päätelmässä BAT 37 kuvataan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa ulkoilmassa suoritettavista käsittelyvaiheista ilmaan vapautuvien pöly-, haju- ja bioaerosolipäästöjen vähentämiseksi.

Asiassa esitetty selvitys

Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen alue sijoittuu osittain Espoon kaupungin ja osittain Kirkkonummen kunnan alueelle. Biojätteen käsittelylaitos on Espoon kaupungissa kiinteistöillä 49-91-1-5 ja 49-91-1-6. Hakemuksen mukaan lähimmät asuinalueet sijaitsevat noin 500 metriä luoteeseen ja noin 700 metriä pohjoiseen. Yksittäisiä asuin- ja lomarakennuksia on lisäksi alueen etelä- ja lounaispuolella lähimmillään noin 600 metrin etäisyydellä jätteenkäsittelykeskuksesta.

Biojätteen käsittelyyn kuuluvat hakemuksen mukaan vuonna 2007 valmistunut kompostointilaitos, vuonna 1998 käyttöön otettu vanha kompostointilaitos, biokaasulaitos, tukiainehalli, jälkikypsytykenttä, viherjätekenttä, biopesuri sekä CHP-laitos, jolla hyödynnetään biokaasua. Biojätteen käsittelylaitos muodostaa ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 kohdan 13 f mukaisen direktiivilaitoksen, joka kuuluu jätteenkäsittelyn parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien soveltamisalaan.

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä on toimittanut Uudenmaan ELY-keskukselle ympäristönsuojelulain 80 §:n 2 momentissa tarkoitettua luvan tarkistamisen tarvetta koskevan 15.2.2019 päivätyn selvityksen, jossa on vertailtu Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.12.2012 ja 8.10.2014 sekä Uudenmaan ympäristökeskuksen 18.12.2009 myöntämiä ympäristölupia päivitettyihin BAT-päätelmiin. Selvitys on liitetty lupahakemukseen.

Uudenmaan ELY-keskus on 25.9.2019 antanut ympäristönsuojelulain 80 §:n 3 momentissa tarkoitettua päätöksen, jonka mukaan HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän on 30.4.2020 mennessä jätettävä Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemus aluehallintoviraston 8.10.2014 antaman Ämmässuon biojätteen käsittelylaitoksen ympäristölupapäätöksen nro 192/2014/1 tarkistamiseksi. Päätöksen perusteluiden mukaan biojätteen käsittelylaitoksen ympäristölupa ei täytä jätteen käsittelyn BAT-päästöasoja biologisen jätteen käsittelyn kanavoitujen ilmapäästöjen päästöasoja koskevien määräysten osalta. ELY-keskus on todennut, että reduktioprosentti ei ole BAT-päätelmien mukainen päästöarvo eikä reduktioprosentin täytyminen takaa sitä, että BAT-päästöaso saavutetaan. Lisäksi perusteluissa on todettu, että hajupitoisuuden mittauksissa pitoisuudet ovat vuosittain vaihdelleet huomattavasti, eikä päästöasojen niiden perusteella voi arvioida olevan erityisen vakaat. Tähän viitaten ELY-keskus on todennut, että päästötarkkailua koskeva määräys D.7 tulee tarkistaa BAT-päätelmien mukaiseksi.

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä on 6.5.2020 päivätyllä hakemuksella hakenut ympäristönsuojelulain 81 §:ssä tarkoitettua muutosta ympäristöluvan nro 192/2014/1 biologisen jätteen käsittelyn kanavoitujen ilmapäästöjen päästöasoa koskevaan lupamääräykseen A.14 ja päästötarkkailua koskevaan lupamääräykseen D.7. Lisäksi muutosta on haettu ympäristönsuojelulain 89 §:n perusteella mainitun luvan toiminta-aikaa, vastaanotettavia jätejakeita, öljynerottimen huoltoa, kompostoinnin prosessin seuranta, CHP-laitoksen mittauksia ja vanhan kompostointilaitoksen tarkkailua koskeviin lupamääräyksiin A.1, A.2, A.13, A.14, B.6, D.3, D.5 ja D.10.

Hakemuksen mukaan biojätteen käsittelylaitoksen toiminta-aika on haluttu kuljetusten osalta yhtenäistää jätteenkäsittelykeskuksen toiminta-ajan kanssa siten, että toiminta-aika on ympäri vuorokauden ja toimintaan liittyvien kuljetusten osalta noudatetaan jätteenkäsittelykeskuksen voimassa olevan lupapäätöksen toiminta-aikoja.

Päätöksellä on myönnetty lupa seuraavien uusien jätejakeiden vastaanottoon: puupakkaukset (15 01 03), rakentamisessa ja purkamisessa syntyvä puu (17 02 01), pyrolyysijätteet, jotka eivät sisällä vaarallisia aineita (19 01 18), yhdyskuntajätteiden kompostoitamaton osa (19 05 01), eläin- ja kasvijätteiden kompostoitamaton osa (19 05 03), yhdyskuntajätteen anaerobisesta käsittelyssä syntyvä liete (19 06 04) ja veden valmistuksessa käytetty aktiivihiili (19 09 04).

Hakemuksen mukaan toiminnasta aiheutuvan hajun pääasiallinen lähde on biojätteen ja mädätetyn jätevesilietteen käsittely. Lisäksi jätevoimalan huoltoseisokeista ja kompostiaumojen käänöstä aiheutuu väliaikaisesti hajuhaittaa.

Yhtiön toimintajärjestelmään kirjattiin hakemuksen mukaan vuoden 2019 aikana yhteensä 374 jätteenkäsittelykeskuksen ympäristöä koskevaa hajupalautetta. Hakemukseen liitetyn tarkkailuaineistoa koskevan yhteenvedon perusteella vanhan kompostointilaitoksen ja kompostointilaitoksen hajupäästö oli kyseisenä vuonna hajuyksikkönä ilmaistuna 172–955 HY/Nm³ ja ammoniakkipitoisuus alle 2 mg/Nm³. Hajupitoisuuden reduktio oli 84–92 % ja ammoniakkin 99–100 %.

Vuosina 2014–2019 vanhan kompostointilaitoksen biosuotimelta mitatut ammoniakkipitoisuudet ovat hakemuksen mukaan olleet 0–9,3 ppm (noin 0–6,5 mg/Nm³) ja hajupitoisuudet 160–5 133 HY/Nm³. Kompostointilaitoksen mitatut ammoniakkipitoisuudet ovat vuosina 2014–2019 olleet 0,1–4 ppm (noin 0–2,8 mg/Nm³) ja hajupitoisuudet 304–2 500 HY/Nm³. Hakemukseen liitetyn tarkkailuaineistoa koskevan yhteenvedon perusteella hajupitoisuuden reduktio oli kyseisellä ajanjaksolla 82–97,8 % ja ammoniakkin 95,8–100 %.

Oikeudellinen arviointi

Lupaharkinnan laajuus

Asiassa on aluehallintovirastossa ollut ensisijaisesti kyse 17.8.2018 julkaistujen jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien johdosta tehtävästä direktiivilaitoksen lupaehtojen tarkistamisesta. Teollisuuspäästädirektiivin mukaisen menettelyn tarkoituksena on varmistua siitä, että direktiivilaitoksesta aiheutuvat ympäristöhaitat ehkäistään tai niitä vähennetään mahdollisimman tehokkaasti käyttäen parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Direktiivin 21 artiklan mukaan direktiivilaitosten kaikki lupaehdot on tarkistettava säännöllisesti. Koska ympäristölupien säännönmukainen tarkistamismenettely on poistettu ympäristönsuojelulaista, direktiivin vaatimus lupaehtojen säännöllisestä tarkistamisesta toteutuu kansallisessa lainsäädännössä tosiasiallisesti ympäristönsuojelulain 80 §:n ja 81 §:n menettelyiden kautta.

Kun otetaan huomioon teollisuuspäästädirektiivin 21 artikla, ympäristönsuojelulain 80 ja 81 §:t sekä niitä ja ympäristönsuojelulain 194 §:ää koskeva lainvalmisteluaineisto, aluehallintoviraston on asian käsittelyn yhteydessä tullut lupaharkinnassa kaikki lupamääräykset huomioon ottaen

varmistua siitä, että lupa täyttää päivitettyjen BAT-päätelmien ja muun kansallisen ja Euroopan unionin lainsäädännön mukaiset vaatimukset ja että toiminta edelleen täyttää ympäristöluvan myöntämisedellytykset.

Aluehallintovirasto on rajannut tarkastelun biojätteen käsittelylaitosta koskevaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.10.2014 antamaan päätökseen nro 192/2014/1. Aluehallintovirasto on valituksen johdosta antamassaan lausunnossa perustellut menettelyään sillä, että ELY-keskuksen antamassa määräyksessä tarkistamistarpeiden on yksilöity kohdistuvan 8.10.2014 annettuun päätökseen ja HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä on hakenut ainoastaan kyseisen päätöksen tarkistamista. Aluehallintovirasto on katsonut, että biojätteen käsittelylaitoksen ympäristölupa on siten voitu tarkistaa ainoastaan 8.10.2014 annetun päätöksen nro 192/2014/1 osalta ja näin ollen ulkona kentillä tapahtuvaa kompostin jälkikypsytystä koskevat vaatimukset on hylättävä. Valituksenalaisella päätöksellä on muun ohella asetettu raja-arvot kompostointilaitosten kanavoiduille ilmaan johdettaville päästöille, tarkistettu niihin liittyvää tarkkailua ja veloitettu toiminnanharjoittaja laatimaan päätelmässä BAT 12 tarkoitettu hajunhallintasuunnitelma. Aluehallintovirasto on todennut, että muilta osin voimassa olevaa ympäristölupaa ei ole arvioitu olevan tarpeen tarkistaa.

Hallinto-oikeus toteaa, että aluehallintovirastolla on BAT-tarkistuksen laajuuden osalta itsenäinen velvollisuus varmistua siitä, että lupa tulee kaikilta osin vastaamaan BAT-päätelmiä, ja että lupahakemus sisältää tarvittavan aineiston edellä mainitun lupaharkinnan suorittamiseksi. Lupaviranomainen ei siten hakemusta käsitellessään ja BAT-päätelmien johdosta tehtävän tarkistamisen yhteydessä suoritettavassa lupaharkinnassa ole sidottu siihen, miltä osin valvontaviranomaisena toimiva ELY-keskus on arvioinut lupaa olevan tarpeen tarkistaa. Aluehallintovirasto ei näin ollen myöskään ole sidottu siihen, mitä luvan hakija on tarkistamista koskevassa hakemuksessaan esittänyt, vaan sen tulee tarvittaessa ympäristönsuojelulain 40 §:n 1 momentin mukaisesti pyytää hakijaa täydentämään hakemustaan tiedoilla, jotka ovat merkityksellisiä lupaharkinnan suorittamiseksi.

Kun otetaan hakijan hakemuksessaan laitoskokonaisuuden osalta esittämän ohella huomioon teollisuuspäästädirektiivin 3 artiklan 3 kohdan mukainen laitoksen määritelmä, hallinto-oikeus katsoo, että Ämmässuon biojätteen laitoksen käsittely ja kenttätoiminnot muodostavat yhdessä direktiivilaitoksen, sillä toiminnot sijaitsevat samalla alueella, liittyvät suoranaisesti toisiinsa ja vaikuttavat toiminnasta aiheutuviin päästöihin. Tältä osin on erityisesti kiinnitettävä huomiota siihen, että Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.12.2012 antaman päätöksen nro:t 212/2012/1 ja nro 213/2012/1 perusteella kentällä aumoissa tehtävä biojätteen käsittelylaitokselta tulevan materiaalin jälkikompostointi on mahdollisesti merkittävä hajuhaittoja aiheuttava osa toimintaa. Myös yhtiö on hakemuksessaan todennut, että jälkikypsytyks on osa biojätteen käsittelyä. Vaikka direktiivilaitoksen toimintoja koskevat tässä tilanteessa poikkeuksellisesti eri luvat, ei tarkistamismenettelyä voida rajoittaa vain toiseen lupapäätökseen, sen yksittäisiin lupamääräyksiin ja BAT-päätelmissä annettuihin sitoviin raja-

arvoihin vaan sen tulee kattaa koko laitoksen toiminta ja myös muut päätelmäkohdat, joiden tarkoituksena on vähentää muun muassa ympäristöön aiheutuvaa hajuhaittaa. Kun otetaan lisäksi huomioon Ämmäsuon laitospöytäkirjan aiheuttamaa hajua koskevat lukuisat ja toistuvat haitankärsijöiden yhteydenotot sekä se, että biojätteen käsittelylaitoksen aiheuttama hajuhaitta on tunnistettu merkitykselliseksi haitaksi myös viranomaisten lausunnoissa, direktiivilaitoksen aiheuttamien haittojen ja niiden rajoittamista ja lieventämistä koskevien toimenpiteiden kokonaisarviointin varten luvan tarkistamisen yhteydessä on ollut erityinen tarve. Luvan tarkistamisen yhteydessä on siten biojätteen käsittelylaitosta koskevan Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.10.2014 antaman päätöksen nro 192/2014/1 ohella tullut arvioida myös, onko kenttätoimintoja koskevaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.12.2012 antamaan päätökseen nro 212/2012/1 ja nro 213/2012/1 ollut tarpeen tehdä muutoksia. Tällaista arviointia ei esitetyn selvityksen perusteella ole tehty.

Päästöraja-arvon asettaminen

Asiakirjoissa todetun mukaisesti biojätteen käsittelylaitoksen voimassa oleva kanavoitujen ilmapäästöjen päästöraja-arvo ei täytä BAT-päätelmäkohdassa 34 ja taulukossa 6.7 asetettua päästötasoa. Valituksenalaisella päätöksellä ammoniakkipitoisuuden raja-arvoksi on asetettu 20 mg/Nm^3 , mikä on BAT-päästötason vaihteluvälin ($0,3\text{--}20 \text{ mg/Nm}^3$) ylärajalla. Hajupitoisuudelle asetettu päästöraja-arvo $2\,000 \text{ HY/Nm}^3$ on korkeampi kuin BAT-päästötason vaihteluvälin ($200\text{--}1\,000 \text{ HY/Nm}^3$) yläraja.

Aluehallintovirasto on päätöksensä perusteluissa todennut, että lupamääräys on muutettuna ympäristönsuojelulain 75 §:n mukainen. Hallinto-oikeus toteaa, että siltä osin kuin kysymys on sitovien päästörajojen asettamisesta BAT-päätelmien mukaisesti, tarkastelun kohteena on oltava päästörajan asettamistavan lisäksi myös BAT-päästötason vaihteluvälin arviointi. Päästömääräys ei ole välttämättä edellä mainitun lainkohdan mukainen, jos se asetetaan BAT-tason ylärajalle ilman teknistaloudellista selvitystä, jossa on tarkasteltu parhaan käyttökelpoisen tekniikan avulla saavutettavissa olevia päästötasoja. Lähtökohtaisesti parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukainen päästöraja on asetettava siten, että se ehkäisee toiminnan aiheuttaman ympäristön pilaantumisen tai tehokkaimmin vähentää sitä. Lupamääräystä asetettaessa on lisäksi otettava huomioon, mitä ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 ja 3 momentissa ja 53 §:ssä todetaan. Edellä mainittujen seikkojen perusteella asetettavan päästöraja-arvon on otettava huomioon laitoksen ominaispiirteet ja toiminnasta ympäristöön aiheutuva haitta.

Hakemuksessa olisi tullut esittää selvitys toiminnasta aiheutuvasta hajuhaitasta ja mahdollisuuksista vähentää haittoja ottaen erityisesti huomioon BAT-päätelmissä esitetty. Tarkastelussa olisi tullut muun ohella selvittää mikä merkitys kanavoiduilla päästökohteilla on toiminnasta aiheutuneisiin hajuhaittoihin. Selvityksessä olisi tullut arvioida, mitä mahdollisuuksia toiminnassa on vähentää merkityksellisiksi arvioituja hajupäästöjä, ja mille BAT-päätelmissä asetetulle päästötason vaihteluvälille päästöraja-arvo hajupitoisuudelle ja ammoniakkipitoisuudelle olisi hajuhaittojen vähentämisen

kannalta asetettava. Nyt asetettua 20 mg/Nm³ ammoniakkipitoisuuden raja-arvoa ei voida pitää parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisena senkään johdosta, että vuosien 2014–2019 tarkkailutulosten perusteella päästötaso on normaalitoiminnassa ollut pääsääntöisesti enintään noin 2,8 mg/Nm³ ja enimmillään noin 6,5 mg/Nm³, eli selvästi valituksenalaisella päätöksellä määrättyä raja-arvoa alhaisempi.

Hakemuksen tiedoksianto, tiedottaminen ja asianosaisten kuuleminen

Päätöksen mukaan hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu julkaisemalla asian tiedot ja hakemuksen keskeinen sisältö aluehallintovirastojen verkkosivuilla eikä enempi tiedottaminen ole asian luonteen vuoksi ollut tarpeen.

Aluehallintovirasto on hallinto-oikeuden nimenomaisen tiedustelun johdosta ilmoittanut, ettei lupaviranomainen ole antanut ympäristölupaa koskevaa hakemusta tiedoksi julkisella kuulutuksella tai tiedottanut kuulutuksen julkaisemisesta toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Asiassa ei myöskään ole esitetty selvitystä, että aluehallintovirasto olisi huolehtinut lupahakemusta koskevan tiedon julkaisemisesta ja hakemusasiakirjojen nähtävillä pitämisestä toiminnan vaikutusalueen kunnissa. Aluehallintovirasto on ilmoittanut hallinto-oikeudelle, että hakemuksesta on pyydetty lausunnot ainoastaan viranomaisilta. Asiassa ei siten ole varattu asianosaisille tilaisuutta tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta eikä annettu heille erikseen tiedoksi lupahakemusta koskevaa kuulutusta.

Luvan tarkistamista ympäristönsuojelulain 81 §:n perusteella ja luvan muuttamista ympäristönsuojelulain 89 §:n perusteella koskevan asian käsittelyssä noudatetaan ympäristönsuojelulain 96 §:ää, jossa on asianosaisten kuulemisen osalta viitattu ympäristönsuojelulain 43 §:ssä ja hakemuksen tiedoksiantamisen ja hakemuksesta tiedottamisen osalta 44 §:ssä säädettyyn menettelyyn tietyin poikkeuksin. Hallinto-oikeus toteaa, että hallintomenettelyssä on ympäristönsuojelulain 96 §:n 3 momentti huomioon ottaen varmistuttava siitä, että asian luonne otetaan huomioon arvioitaessa, mitä menettelyä hakemuksesta kuulemisessa noudatetaan.

Hakemuksessa luvan tarkistamiseksi päivitettyjen BAT-päätelmien johdosta on käsitelty erityisesti Ämmässuon jätteenkäsittelylaitoskokonaisuuden merkittävimpana haittavaikutuksena pidettävää hajuhaittaa koskevia lupamääräyksiä, ja hakemus on lisäksi pitänyt sisällään ympäristönsuojelulain 89 §:ään perustuen muun ohella biojätteen käsittelylaitoksen toiminta-aikoja ja käsiteltäviä jätteitä koskevien lupamääräysten muuttamisen. Kun otetaan huomioon edellä lupaharkinnan laajuudesta ja asian luonteesta todetun lisäksi haitankärsijöiden lukuisat ja toistuvat hajuhaittaa koskevat ilmoitukset sekä viranomaisten asian käsittelyn yhteydessä antamissa lausunnoissa hajuhaitan osalta todettu, asian ei voida katsoa olevan luonteeltaan sellainen, että se vaikuttaisi vain hakijan oikeuteen tai etuun ympäristönsuojelulain 96 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Asiassa ei siten ole voitu hakemuksen tiedoksiantamisessa menetellä aluehallintoviraston tekemällä tavalla niin, ettei asianosaisia ole kuultu. Ympäristönsuojelulain 96 §:n 3 momentissa mainittu asian luonne on edellä mainitut seikat huomioon ottaen

ollut sellainen, että asian käsittelyssä olisi mainitun pykälän nojalla tullut noudattaa, mitä 5 luvussa säädetään lupamenettelystä. Edellä mainituilla perusteilla lupahakemus olisi tullut antaa tiedoksi siten, että asianosaiset olisivat voineet esittää muistutuksia hakemuksen johdosta. Puutteellisen kuulemisen johdosta myöskään lupaharkinnassa ei ole voitu ottaa asianmukaisesti huomioon yksityiselle edulle aiheutuvaa haittaa ja arvioida mahdollisuuksia sen vähentämiseen.

Muut huomiot

Lupamääräyksessä A.14.b on edellytetty hajunhallintasuunnitelman laatimista ja toimittamista viranomaisille 17.8.2022 mennessä, jolloin laitoksen tulisi unionin lainsäädäntö huomioon ottaen jo toimia kyseisen suunnitelman mukaisesti. Hallinto-oikeus toteaa, että ottaen huomioon toiminnasta aiheutuneet hajuhaitat, hakemukseen olisi tullut lähtökohtaisesti liittää päätelmän BAT 12 mukainen hajunhallintasuunnitelma tai määrätä lupapäätöksessä suunnitelma aluehallintoviraston hyväksyttäväksi ennen kyseistä määräaikaa, jolloin myös asianosaisilla ja viranomaisilla olisi ollut mahdollisuus ottaa suunnitelmaan kantaa.

Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että biojätteen käsittelylaitoksen toiminta-aikoja koskevan lupamääräyksen A.1 osalta aluehallintoviraston ratkaisu viitata jätteenkäsittelykeskuksen toimintaa koskevassa lupapäätöksessä toiminta-aikojen osalta määrättyyn tarkoittaa, erityisesti aluehallintoviraston kyseistä lupamääräystä koskevat perustelut huomioon ottaen, että biojätteen käsittelylaitoksen toiminta-aikoja koskeva päätöksenteko on kytketty muuhun kuin nyt käsiteltävänä olevan asian lupaharkintaan tavalla, jota ei voida ympäristönsuojelulain 49 § ja 52 §:n 1 momentti huomioon ottaen pitää lainmukaisena. Tätä osoittaa muun muassa se, että valituksenalaisen päätöksen antamisen jälkeen jätteenkäsittelykeskuksen ympäristölupa-an Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä 19.5.2021 nro 147/2021 tehtyjen muutosten johdosta biojätteen käsittelylaitoksen toiminta-aika on jäänyt epäselväksi.

Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota myös siihen, että hakemus toiminnan muuttamisesta on käsitelty ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin mukaisena hakemuksena, vaikka lupaa on vaadittu muutettavaksi muun ohella siten, että vastaanotettavaksi ja käsiteltäväksi hyväksytyihin jätteisiin lisätään seitsemän uutta jätenimikettä ja että toiminta-aikoja muutetaan edeltä tarkemmin ilmenevällä tavalla. Tähän nähden lupaharkinnassa ja hakemuksessa olisi tullut nyt esitettyä laajemmin selvittää, onko asiassa käsiteltäväksi esitettyjen uusien jätteiden osalta tai muutoin kysymys ympäristönsuojelulain 29 §:n tarkoittamasta toiminnan olennaisesta muuttamisesta vai onko asia käsiteltävissä ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisena asiana.

Johtopäätökset

Koska luvan tarkistamismenettely ei tässä tilanteessa ole kattanut riittäväällä tavalla direktiivilaitoksen kaikkia toimintoja eikä toiminnasta aiheutuvan hajuhaitan estämiseksi asetettujen lupamääräysten harkintaa ole suoritettu

lainsäädännön edellyttämällä tavalla, ja kun vielä otetaan huomioon, että mainitut seikat ovat ainakin osin johtuneet siitä, ettei asian käsittelyssä ole menetelty hakemuksen tiedoksiantoa, siitä tiedottamista ja asianosaisten kuulemista koskevien säännösten mukaisesti, aluehallintoviraston päätös on kumottava ja asia palautettava sille uudelleen käsiteltäväksi.

2. Kumotun päätöksen täytäntöönpanoa koskeva määräys

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 124 §:n 3 momentin mukaan päätöksen kumotessaan tuomioistuin voi samalla määrätä, että kumottua päätöstä on edelleen noudatettava, kunnes asia ratkaistaan uudelleen tai kunnes tuomioistuimen päätös on lainvoimainen tai asiaa käsittelevä tuomioistuin toisin määrää.

Luvan kumoaminen johtaa tilanteeseen, jossa Ämmässuon biojätteen käsittelylaitosta koskien ei ole voimassa 17.8.2018 julkaistujen BAT-päätelmien johdosta miltään osin tarkistettua lupapäätöstä. Hallinto-oikeus katsoo asian luonne sekä teollisuuspäästödirektiivin 21 artiklan 3 kohdan ja ympäristönsuojelulain 81 §:n 2 momentin mukainen määräaika huomioon ottaen tarpeelliseksi määrätä, että aluehallintoviraston kumottua päätöstä tulee noudattaa, kunnes aluehallintovirasto on käsitellyt asian uudelleen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Espoon kaupunginhallituksen ja Kirkkonummen kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **01.12.2022**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Arto Hietaniemi ja Noora Britschgi sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Sauli Viitasaari. Asian on esitellyt Noora Britschgi.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Nuuksio-seura ry

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Espoon kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Espoon kaupunginhallitus

Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Kirkkonummen kunnan terveydensuojeluviranomainen

Kirkkonummen kunnanhallitus

Vesihuoltolaitos (HSY)

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus,
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueEtelä-Suomen aluehallintovirasto,
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
  - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
  - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
  - vaatimusten perustelut
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>